



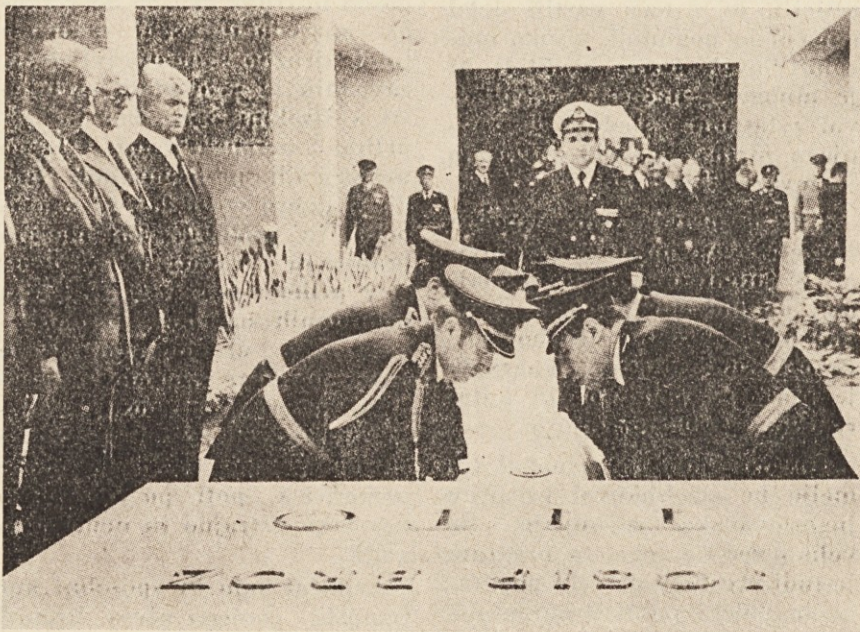
glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski kombina
edvarda kardelja

srečno

SLOVO OD PREDSEDNIKA REPUBLIKE

V četrtek, 8. maja 1980, ob 15,15 se je nad krsto predsednika republike Josipa Broza Tita zaprl pokrov marmornate grobnice. Uredili so jo v Uzički ulici 15 na Dedinju v Beogradu, kjer je bil dom tovariša Tita vsa desetletja v povojnem času. Tu počiva še naprej, počiva pa tudi v srcih in ravnanju 22. milijonov Jugoslovancev. Vsa Jugoslavija, vsi njeni občani in ves svet se je poslovil od največjega sina naših narodov. Več kot 300 državnikov, politikov in diplomatov, ki so prišli v Beograd, da so se poslovili od pokojnega maršala Tita. Zastopali so 3,7 milijard prebivalstva na tem svetu. Poslovili so se od borca za mir in sožitja med narodi, tvorca neuvrščenosti in samoupravljanja, vojskovodje, politika, komuniste, državnika, pa tudi človeka.

Do dneva pogreba so se zvrstile ob krsti v avli skupščine SFRJ v Beogradu številne častne straže, med temi je bila tudi častna straža predstavnikov rudarjev jugoslovanskih rudnikov. Točno ob 12. uri je zadnja častna straža ob mrtvaškem odru, ki so jo tvorili Lazar Koliševski, Stevan Doronjski, Cvijetin Mijatović, Vlamidir Bakarić, Fadil Hođa, Sergej Kraig-



V četrtek 8. maja 1980 ob 15,10 so položili posmrtno ostanke predsednika republike maršala Tita v grobnico na Dedinju, Uzička ulica 15, v Beogradu. Najprvo so se od njega poslovili najžejji sodelavci in njegov adjutant. Grobnico obišče vsak dan tudi do 30.000 občanov.

her, Petar Stambolić in Vidoje Žarković, v spremstvu osmih generalov in admiralov dvignila krsto in jo odnesla na lafeto. Odjeknilo je 21 salv iz 48 topov v čast prvemu borcu naše revolucije, maršalu, znamenitemu vojskovodji in poveljniku. Spremljali smo preko televizijskih zaslonov preprost, vendar

izredno organiziran pogrebni sprevod, ki se je vil skozi Beograd do zadnjega počivališča na Dedinju.

Poleg gardistov so krsto na vsej progi spremljali predstavniki kovinarjev in rudarjev. Ob vsej poti do zadnjega počivališča je bila nepregledna množica

ljudi, pogrebni sprevod pa se je premikal ob zvokih posmrtnih koračnic do Užičke ulice 15.

Ob njegovem slovesu sta se v imenu nas vseh poslovila Stevan Doronjski, predsedujoči predsedstva CK ZKJ in Lazar Koliševski, predsednik predsedstva SFRJ.

Stevan Doronjski je med drugim dejal:

»Desetletja smo se sestajali pod Titovim vodstvom, da bi se dogovorili o vsakdanjih ali o usodnih vprašanjih naše domovine. Tokrat smo se žal zbrali ob žalostni priložnosti, da izkažemo svoje spoštovanje in hvaležnost človeku, ki je tako veliko naredil in toliko pomenil za našo partijo in naše ljudstvo. V vsem tem dolgem in dramatičnem razdobju, polnih šest desetletij, je v naši partiji delal odločni in pogumni, visoko moralni človek, borec, voditelj, ki je mnoge generacije navdihoval z lastnim zgledom do zadnjega utripa svojega življenja — tovariš Tito.

KPJ je prav v tem razdobju zavzela svoje mesto v zgodovini. S Titom smo preživeli najbolj usodne dni v boju za socialno in narodno osvoboditev. Zmogli smo dejanja, kakršnih je malo v zgodovini in katerim svet izreka priznanje.

Tovariš Tito je zasnoval temelje in izoblikoval program jugoslovanske revolucije. Še veliko več od tega, ta program je tudi uresničil na čelu pogumne in poleta polne organizacije jugoslovanskih komunistov, vselej pripravljene tudi na največje žrtve.

Ni lahko prikazati Titove osebnosti, njegovih izredno bogatih in dolgih borbenih let, ki so se idealno strnila z zgodovino jugoslovanskega revolucionarnega boja v zadnjih šestih desetletjih. Ko je tovariš Tito ob neki priložnosti govoril o svojem življenju, je dejal, da ni bilo lahko, a da ga je živel radostno in da si tudi danes, če se ozre nanj, ne bi izbral drugačnega.

Josip Broz, sedmi otrok v družini, se je rodil v zagorski vasici Kumrovcu, v kraju, kjer so kmetje pred petimi stoletji pogumno začeli boj pod vodstvom Matije Gubca za »vse-splošno svobodo in enakost stanu, vsesplošno plačevanje davkov in vsesplošno obveznost za obrambo domovine... Tudi tovariš Tito je povedel ljudstvo v boj za vsesplošno svobodo in enakost stanu, za obrambo domovine. Gubca so sovragi usmrtili, mu potisnili na glavo razbeljeno krono. Kdo bi preštel, koliko sovragov je terjalo Titovo glavo in razpisovalo nagrade nanjo ter mu pripravljalo morišče...«

Lazar Koliševski pa je končal svoj žalni govor z naslednjimi besedami:

»... Za teboj ostaja nova, ponosna in trdna družba delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, družba samoupravljalcev, zavednih in svobodnih osebosti s širokim obzorjem in odprtimi perspektivami. Jasno usmerjenih in neomajnih ljudi, ki dobro vedo, kaj so si priborili in pridobili, kaj morajo braniti in varovati in kaj delati v prihodnosti. Ostaja država pobratenih narodov in narodnosti, ki uresničujejo tvoje ideale narodne svobode, suverenosti in enakopravnosti, svojega bratstva in enotnosti. Nihče in nič nas ne bo in ne more usmeriti s poti, po katerih si nas tako vztrajno in neutrudno vodil.

Odločni smo in sposobni kot punčico svojega očesa braniti in neomajno nadaljevati ter nenehno izboljševati našo svobodno neodvisno in samoupravno skupnost — Socialistično federativno republiko Jugoslavijo.

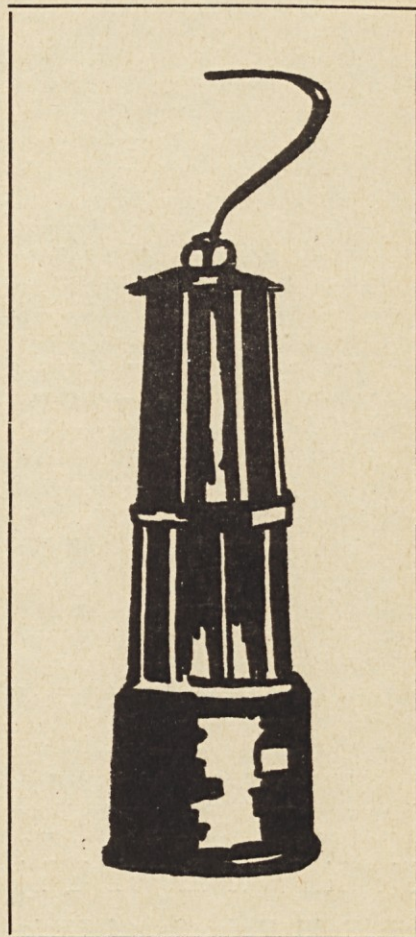
Kljubujoč bolečini za teboj smo v tem žalostnem trenutku skupaj s člani tvoje družine združeni v izgubi, ki je ne bomo nikoli preboleli, pa tudi ponosni na vse kar si bil, kar ostajaš, in na to, kar puščaš za seboj. S skupnimi prizadevanji bomo to prehudo slovo spremenili v nov vir moči in energije na poti, ki smo si jo

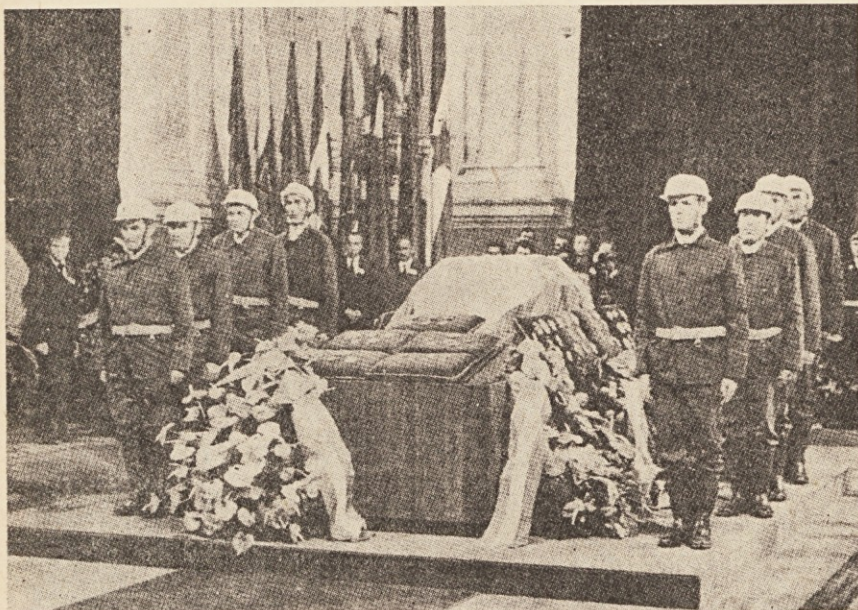
začrtali skupaj s teboj. Vse svoje življenje si na svojih plečih nesebično nosil pretežno breme boja, dela, skrbi in odgovornosti. Malo je bilo ljudi v zgodovini, tudi največjih, ki bi se lahko tako mirno kot ti na koncu svoje življenjske poti s ponosom ozrli za seboj... Prehodil si vso to dolgo in mučno pot, za seboj pa pustil eno najglobljih sledi, kar jih človek lahko zapiše v zgodovino.

Počivaj v miru.

Večna hvala ti in slava!«

Vse dni od pogreba dalje, se vrstijo dan za dnem kolone ljudi, ki mirno in dostojanstveno obiskujejo zadnje počivališče človeka, ki bo večno ostal v naših srcih. Vsak dan se zvrsti v teh kolonah od 20 do 30 tisoč Jugoslovancev iz vseh republik, iz vseh krajev naše domovine. Obljubljajo, da bosta bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti trajala večno!





Predsednika republike maršala Tita so pospremili na zadnji poti v zvezni skupščini tudi predstavniki rudarjev. Častna straža rudarjev ob odru.

Lojzka Mikanovič

Mi nismo sami

**Odšel si, naš tovariš, brez vrnitve
in bolečina naša je neskončna.
Odšel si človek, a ostal je TITO
in s TITOM je svoboda naša sončna.**

Mi nismo sami, še si z nami!

**Zemljo je našo poteptal fašizem,
uprl si se njemu silovit.
Gradil si z nami socializem.
Ostal si v zvezdi rdeči, dragi TITO!**

Mi nismo sami, še si z nami!

**Srčno si revolucijo Ti vodil,
da danes dnevi naši so srečnejši.
Za Tabo Tvoje delo je ostalo;
na svetu vsem smo mi najbogatejši.**

Mi nismo sami, še si z nami!

**Ponosni smo na Te, tovariš TITO
in srečni, ker ob Tebi smo živeli.
Kot najsvetlejšo zvezdo plemenito
v bodočnosti Tvoj lik bomo imeli.
Mi nismo sami, vedno Ti boš z nami!**

Naš zadnji obisk pri maršalu TITU

Tovariš Filip Pirc, podpredsednik Delavske godbe Trbovlje in njen dolgoletni aktivni član, se spominja svojega zadnjega srečanja skupno z ostalimi godbeniki Delavske godbe Trbovlje z maršalom Titom ob 1. maju 1979, to je pred letom dni.

Delavska godba Trbovlje je bila namreč nekaj dni pred tem praznikom povabljen, da sodeluje pri proslavljanju delavskega praznika 1. maja na Brdu pri Kranju. V načrtu je bilo, da se bo tega slavlja udeležil tudi predsednik republike maršal Tito, česar pa pred prihodom nismo vedeli.

Zgodaj zjutraj smo se morali po programu javiti ustrezni službi na Brdu pri Kranju, ki ima na skrbi sprejemanje gostov. Kmalu zatem smo pričeli igrati po parku koračnice in to do zgradbe v kateri je prebival tovariš Tito. Še pred njegovo zgradbo smo zaigrali dve borbeni koračnici. Ko smo končali, je prišel predsednik republike Tito s svojimi sodelavci izredno dobre volje in nasmejan med nas godbenike. Ko je godba prenehala s partizansko koračnico, je predsednik godbe Janez Ocepék, nagovoril v imenu nas vseh maršala Tita in ga pozdravil v imenu godbenikov, pa tudi drugih občanov iz Trbovelj in revirjev. V spomin mu je poklonil jamsko svetilko. F. Pirc pa mu je izročil v imenu godbe dve gramofonski plošči s posnetki skladb, ki jih je odigrala Delavska godba. Maršal Tito se je toplo zahvalil za poklonjena spominska darila, hkrati pa se je zelo pohvalno izrazil o igra-

nju pihalne godbe, predvsem pa je bil zelo zadovoljen, da je med godbeniki precej mladih fantov. Ko je naš gostitelj končal, so godbeniki spontano izrazili željo, da bi se fotografirali z maršalom. Tej želji je predsednik Tito takoj ugodil. Fotograf je napravil več posnetkov tega srečanja. Tovariš maršal je nato povabil vse godbenike na kozarček vina. Sodeloval je v pogovoru in se zanimal za razne probleme. V glavnem je govoril s tovarišem Ocepkom. Zelo veliko zanimanje je kazal za razvoj Trbovelj in revirjev nasploh. Zanimal se je za to, koliko sredstev smo prispevali za prizadeto prebivalstvo po potresu v Črni gori, zanimal se je za problematiko rudarjev in premogovnikov v Zasavju in že takrat je poudaril, da se bo moralo naše gospodarstvo vnovič orientirati nazaj na premog, ker je nafta postala predraga, pa tudi težave nastopajo z uvozom, medtem ko imamo premog doma.

Vsi godbeniki, ki smo tokrat obiskali predsednika Tita ob praznovanju 1. maja, smo bili polni globokih vtisov. Presenečeni smo bili nad njegovo preprostostjo, dobro voljo, duhovitostjo in pripravljenostjo, da govori s slehernim izmed nas. Moram reči, da še danes godbeniki živimo pod tem globokim vtisom veličine našega maršala Tita. Naj povem še to, da Delavska godba Trbovlje pod vodstvom M. Gunzka še nikoli ni igrala tako dobro kot takrat na Brdu pri Kranju. Maršal Tito bi se še rad pomudil v naši družbi, vendar so ga druge obveznosti, na katere ga je opozoril predstavnik protokola obvezovale, da se je udeležil programiranih obveznosti tudi drugod.

Godbeniki smo se še isti dan vrnili domov polni globokih vtisov in ti vtisi so še danes tako sveži, kot bi bili na srečanju s tovarišem Titom pred nekaj dnevi. Tega našega zadnjega obiska pri predsedniku Titu se bomo živo spominjali vse do tlej, dokler nam bo to omogočal naš spomin.

Nazadnje pa smo se od nje ga poslovili 5. maja t.l. z igranjem žalne koračnice na železniški postaji v Trbovljah, ko je

modri vlak s krsto pokojnega maršala Tita počasi peljal skozi železniško postajo v Trbovljah.



V ponedeljek 5. maja 1980 je okoli 9,15 peljal skozi železniško postajo Trbovlje modri vlak na zadnjo pot predsednika republike, maršala Tita. V vagonu je ležala krsta, ob njej straža gardistov in častno spremstvo najvišjih družbenopolitičnih delavcev iz federacije. Na železniški postaji v Trbovljah, in na bregu onkraj Save, se je zbralo več tisoč Trboveljčanov iz vseh organizacij združenega dela in drugih organizacij — delovnih ljudi in občanov, da bi še zadnjikrat pospremili odhod svojega očeta in voditelja nas vseh! Vlak je skozi postajo peljal zelo počasi, Delavska godba Trbovlje pa je igrala žalostinko. (Foto: Svato Krasnik)

Cvijetin Mijatović,
predsednik predsedstva SFRJ

Sergej Kraigher,
podpredsednik predsedstva SFRJ

Dne 15. maja je bila v Beogradu seja predsedstva Jugoslavije. Vodil jo je predsednik predsedstva Lazar Koliševski. Na seji so bili navzoči tudi vsi najvišji odgovorni tovariši federacije.

Isti dan, to je 15. maja, je namreč potekel mandat dotedanjemu predsedniku predsedstva SFRJ Lazarju Koliševskemu. Po določenih zvezne ustave je določeno, da s prenehanjem funkcije predsednika republi-

ke podpredsednik predsedstva postane predsednik predsedstva do izteka mandata, za katerega je bil izvoljen za podpredsednika.

Mandat sedanjega predsednika predsedstva Lazarja Koliševskega, ki je bil izvoljen za podpredsednika 15. maja 1979, je potekel 15. maja 1980, zato je predsedstvo izvolilo novega predsednika in novega podpredsednika predsedstva Jugoslavije.

Za predsednika predsedstva je bil izvoljen Cvijetin Mijatović, doslej podpredsednik, član predsedstva Jugoslavije iz Bosne in Hercegovine. Za podpredsednika predsedstva so izvolili Sergeja Kraigherja člana predsedstva Jugoslavije iz SR Slovenije.

Dosedanji predsednik predsedstva Jugoslavije Lazar Koliševski je na tej seji poudaril, da je bilo naše predsedstvo v preteklem letu v težkem položaju zaradi zapletenih političnih in gospodarskih mednarodnih razmer, v zadnjih štirih mesecih pa se je soočilo s hudo boleznijo predsednika Tita, ki je ovirala, kasneje pa zelo hitro in popolnoma onemogočila njegovo dejavnost ter 4. maja povzročila njegovo smrt. V tem času smo ostali brez dragocenega Titovega prispevka k našemu delu, na katerega smo se skozi desetletja navedli ter podobno kot vsi delovni ljudje in občani Jugoslavije občutili njegovo bolezen in smrt kot težko bolečino in žalost ter nenadomestljivo izgubo. Praksa dela predsedstva je zlasti v zadnjih štirih težkih mesecih še enkrat močno osvetlila in potrdila zgodovinski pomen prizadevanja tovariša Tita in Zveze komunistov Jugoslavije za okrepitev kolektivnega dela, odgovornosti in odločanja v naši samoupravni socialistični družbi.

Novoizvoljeni predsednik predsedstva SFRJ Cvijetin Mijatović pa je v svojem govoru dejal, da bomo zvesto nadaljevali preizkušeno pot, po kateri



Žalna komemoracija v čakalnici obeh TOZD pridobivanje premoga v Hrastniku, dne 5. maja 1980, za pokojnim predsednikom republike maršalom Titom.
(Foto: J. Kirič)



Dne 8. maja 1980 so nekateri rudarji TOZD Premogovnik Trbovlje spremljali pogreb predsednika republike maršala Tita preko televizijskih sprejemnikov, začasno postavljenih v čakalnici tega premogovnika (Pelko Vinko, Vunić Nuriya, Žilič Juro, Živković Mitar, Seraf Ilija in Plančić Ismet).

(Foto: A. Bregant)

nas je tovariš Tito vodil več desetletij.

Novoizvoljeni predsednik predsedstva se je rodil leta 1913 v Loparih v SR Bosni in Hercegovini. Član KP Jugoslavije je postal leta 1933. Pred vojno je bil zaradi naprednega delovanja med dijaki in štu-

denti na univerzi večkrat preganjan in zaprt. Ko je prišel iz zapor, ga je Tovariš Tito zadolžil za obnavljanje partijskih organizacij v Srbiji in BiH. Leta 1941 je aktivno sodeloval v pripravah in organizaciji ljudske vstaje v Bosni in Hercegovini. V povojnem času je opravljal številne od-

govorne dolžnosti. Je nosilec mnogih visokih odlikovanj.

Sergej Kraigher se je rodil leta 1914 v Postojni. Gimnazijo je končal v Ljubljani in se nato vpisal na medicinsko fakulteto v Ljubljani. Že kot študent je aktivno in organizirano delal v političnem življenju na univerzi. Član KP je postal leta 1934. Kmalu nato so ga aretirali in obsodili na dve leti zapora. Leta 1939 je absolviral medicino na univerzi v Zagrebu. Februarja 1940 se je po nalogu CK KPS umaknil v ilegalo. Bil je sekretar okrožnega komiteja KP Trbovlje, nato pa je imel še številne druge funkcije in dolžnosti. Tudi po vojni je opravljal številne odgovorne naloge in obveznosti. Od leta 1963 do 1974 je bil predsednik skupščine SR Slovenije, od leta 1974 do 15. maja 1979 pa je bil predsednik predsedstva SR Slovenije. Od tega datuma dalje, to je od 15. maja 1979 pa je bil član predsedstva SFRJ.

Po dopolnjenem poslovniku o delu predsedstva SFRJ bodo po eno leto opravljali funkcijo predsednika predsedstva SFRJ člani predsedstva po naslednjem vrstnem redu: SR Makedonija, SR BiH, SR Slovenija, SR Srbija, SR Hrvatska, SR Črna gora, SAP Vojvodina in AP Kosovo. Po enakem vrstnem redu pokrajin in republik bodo volili tudi podpredsednika predsedstva.

Ob dnevu mladosti

Mesec maj, mesec mladosti, radosti in veselja, mesec v katerem je bil rojen prijatelj mladih — tovariš TITO.

Vsako leto, leto za letom so po vsej naši domovini odmevale pesmi veselja, pesmi ljubezni do domovine in do tov. Tita. Kako smo ga imeli radi!

Kjerkoli se je pojavil, koderkoli je potoval, povsod so ga prvi sprejeli in pozdravili njegovi najljubši, najmlajši. Obisipali so ga s cvetjem in mu želeli dobrodošlico, ob odhodu pa želeli, da bi še prišel mednje. Štafeta mladosti, ki je nosila pozdrave in najboljše želje tovarišu Titu za njegov rojstni dan od vseh mladih Jugoslavije, pozdravi vseh prebivalcev so bili istočasno tudi obljube, da bomo vedno hodili po njegovih stopinjah, da bomo nenehno gojili bratstvo in enotnost med narodi in narodnostmi Jugoslavije, da bomo branili s svojo krvjo priporjeno neodvisno in svobodno domovino. Letošnja štafeta palica je morala zaključiti svojo pot prej. S solznimi očmi so

jo predstavniki mladih položili pred krsto tov. Tita.

Toda mesec mladosti ostaja. Ostal bo tudi v bodoče. Štafeta palica bo tudi v bodoče romala iz roke v roko s še trdnejšimi obljubami, dokazi o uspehih na vseh področjih dejavnosti tako mladih kot ostalih prebivalcev Jugoslavije. Tito ne bo pozabljen. Njegova bogata dediščina bo ostala kot trden kašipot tudi za prihodnje rodove. Naši ljudje, zlasti pa mladi, bodo znali vplivati in dosledno izvajati Titovo delo. To so dokazi pred očmi vsega sveta. Zavezuje nas vse, da še naprej širimo socialistično samoupravljanje in demokratske svoboščine, zagotavljamo še trdnejši in bolj vsestranski gospodarski, družbeni in kulturni razvoj naše države, vsestransko in dosledno uveljavljamo Titovo pobudo o kolektivnem delu in odgovornosti in se na mednarodni ravni še naprej zavzemamo za vse tiste cilje, za katere se je Jugoslavija s Titom na čelu z vsemi silami zavzemala tudi doslej.

Janez Oberžan

Odkritje kipa Edvarda Kardelja in proslava dneva rudarjev



Delavski svet SOZD REK Edvarda Kardelja je pred nedavnim imenoval posebni delovni oziroma organizacijski odbor za pripravo in izvedbo dveh večjih prireditev, ki jih bomo organizirali delavci našega kombinata.

Na svojih sejah je pripravil okvirni program usklajen tudi z drugimi družbenopolitičnimi

organizacijami in družbenopolitičnimi skupnostmi.

Odkritje doprsnega kipa Edvarda Kardelja

Revirska proslava ob odkritju doprsnega kipa Edvarda Kardelja bo potekala v soboto, 28. junija 1980, ob 10. uri pred upravno zgradbo SOZD REK

Edvarda Kardelja, na Trgu revolucije v Trbovljah. V programu bo sodelovala Delavska godba Trbovlje. Uvodne besede bo spregovoril Janez Seme, predsednik koordinacijskega odbora osnovnih organizacij zveze sindikatov našega kombinata, slavnostni govornik pa bo eden vodilnih naših družbenopolitičnih delavcev. Ta bo po končanem govoru tudi odkril spomenik, v varstvo pa ga bo prevzel predsednik delavskega sveta kombinata. V programu bo sodeloval še mladinski pevski zbor, gledališče Svobode Center ter folklor. Revirske proslave se bodo udeležili številni visoki gostje iz federacije in republike, gostje iz revirskih občin in medobčinskih institucij, člani kombinata, pa tudi drugi delavci združenega dela iz revirjev in ostali občani.

Predvideno je, da bo v ponedeljek, 30. junija t.l. potekal v Delavskem domu v Zagorju simpozij oziroma predavanje o delu in življenju Edvarda Kardelja in tridesetletnici samoupravljanja. Simpozij oziroma posvet je namenjen delegatom vseh samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij, ostalim članom kolektiva kombinata in vabljenim družbenopolitičnim delavcem in delegatom iz združenega dela vseh treh revirskih občin. Govorniki bodo iz vrst vodilnih tovarišev republike.

Proslava dneva rudarjev

Letošnja proslava dneva rudarjev pri našem kombinatu bo izpeljana na dan slovenskih rudarjev, dne 3. julija 1980, z začetkom ob 10. uri in to na Prvinah nad Zagorjem. Slavnostni govornik na tej proslavi bo mr. Srečko Klenovšek, generalni direktor kombinata, uvodne in zaključne besede pa bo spregovoril predsednik delavskega sveta kombinata, podeljene bodo zlate in srebrne plakete SOZD REK EK in objavljene informacije o podeljenih

nagradah, jubilaritih, najboljših šolskih nalogah, tehničnih izboljšavah, itd. V programu bo sodeloval Pihalni orkester iz Zagorja ter Loški glas s solistom Ladkom Korošcem. V primeru slabega vremena bo proslava potekala v prostorih Delavskega doma v Zagorju. Po končani proslavi bodo izročene nagrade in priznanja članom kolektiva, nato pa se bo razvil tovariško srečanje ob zvokih zabavnega ansambla. Vsak član kolektiva, ki se bo udeležil proslave, bo dobil malico v enaki količini in kakovosti kot preteklo leto in to na podlagi predloženega bona.

Že danes vabimo vse člane kolektiva kombinata pa tudi vse družinske člane, žene, otroke, znance in prijatelje ter ostale občane, da se udeležijo letošnjega praznovanja dneva slovenskih rudarjev v okviru našega kombinata na Prvinah nad Zagorjem.

Podrobnosti v zvezi z odkritjem doprsnega kipa Edvarda Kardelja, pričetka in trajanja posveta o delu in življenju Edvarda Kardelja, tridesetletnice samoupravljanja ter proslave dneva rudarjev bomo objavili teden dni pred posameznimi prireditvami.

Dejali so...

Dr. Anton Vratuša, predsednik izvršnega sveta Slovenije

... Ni dovolj, da samo ugotavljamo, kako delavci v polni meri uresničujejo pravice samoupravljanja praviloma le na zelo omejenem področju: v zvezi z osebnimi dohodki in do neke mere s sredstvi skupne porabe ter enostavne reprodukcije. O sredstvih razširjene reprodukcije pa teče odločanje še pogosto mimo tistih, ki so dohodek ustvarili. Kritika je koristna, toda še bolj potrebna je konkretna akcija. Čas je, da se lotimo problema pri korenu in da zagotovimo, da bo združeno delo imelo odločilni vpliv na celotni fronti družbene reprodukcije, pri usmerjanju tudi tistih sredstev, ki so zbrana in se razporejajo v bankah.

Priprave na novi petletni plan so dobra priložnost, da postavimo realne programe in da nove planske dokumente, zasnujemo na dogovorih o temeljih, ki bodo izhajali iz dejanskih materialnih možnosti.

... Stvari je treba postaviti tako, je dejal tovariš Kardelj, da se nihče ne bo mogel sklicevati na državno oblast, da bi kratil samoupravne pravice delovnega človeka, kakor tudi, da se nihče ne bo mogel skrivati za samoupravljanje, da bi prikrival svojo samovoljo in neodgovornost do drugih in do družbe kot celote...

Miran Potrč

novi predsednik jugoslovanskih sindikato

Sredi maja t.l. je republiški svet zveze sindikatov Slovenije predlagal, da pokojnega Janeza Barboriča v predsedstvu sveta zveze sindikatov Jugoslavije nadomesti Miran Potrč, sedanjí podpredsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije.

Dne 22. maja 1980 pa so na seji sveta zveze sindikatov Jugoslavije izvolili Mirana Potrča za novega predsednika sveta ZSJ z enoletnim mandatom.

S to izvolitvijo je prenehala funkcija dosedanjemu večletnemu predsedniku sindikata Miku Špiljku. Nazadnje je imel Mika Špiljak enoletni mandat predsednika sveta ZSJ, ki mu je te dni potekel.

Tovariš Špiljak je imel na tej seji daljši govor v katerem je posebej počastil spomin na tovariša Tita. Govoril je namreč o njegovem življenju, velikem delu in prizadevanjih za delo jugoslovanskih sindikatov.

Občinski praznik občine Trbovlje

Občani Trbovelj že vrsto let proslavljajo svoj občinski praznik na dan 1. junija. Praznujejo ga v spomin na spopad re-

Izpolnjevanje delovnega načrta od 1. I. do 15. V. 1980

DO Zasavski premogovniki

Proizvodnja premoga

Deg. organ. TOZD	načrt ton	dosež. ton	+— ton	%	ob dela prostih sobotah
P. Hrastnik	109.617	107.246	— 2.371	97,8	9.983
P. Ojstro	104.629	102.486	— 2.143	98,0	9.633
P. Trbovlje	210.009	203.616	— 6.393	97,0	16.727
P. Kisovec					
P. Kotredež	97.700	98.900	+ 1.200	101,2	6.900
RSC					
jama Trb.	13.217	13.123	— 94	99,3	1.198
Skupaj	535.172	525.371	— 9.801	98,2	44.441
sep. pr. Trb.	437.472	426.471	— 11.001	97,5	37.541
Zag.	97.700	98.900	+ 1.200	101,2	6.900

Proizvodnja gradbenega materiala

Hrastnik	letni načrt	doseženo	%
— betonarna (kos)		36.376	
— kamnolom (m ³)		—	
Zagorje			
— kamnolom (m ³)	135.000	55.382	41,0

Storitve delavnic — 30. IV.

RESD			
Hrastnik (din)	62,092.000	23,679.466,65	38,1
RESD			
Trbovlje (din)	44,808.000	25,127.627,40	56,1
RESD			
Zagorje (din)	44,925.000	20,573.393,30	45,8
Pred. jam.			
lesa (din)	29,166.000	10,025.488,95	34,4
Toplotna			
energija (Gcal.)	16.520	8.488,8	51,4

DO TERMOELEKTRARNA

Proizvod. el. energ.	načrt MWh	doseženo MWh	%
— PE 1	30.000	11.634	38,8
— PE 2	210.000	169.658	80,8
Kombi el.	8.484	188	2,2
Skupaj	248.484	181.480	73,0

Ostalo — storitve — 30. IV.

Vzdrževanje		
naprav (din)		14,349.625,55
Transport		
goriva (din)		16,103.877,45

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST

— 30. IV.

TOZD	letni načrt	doseženo	%
RIG (din)	256,770.000	100,351.961,85	39,1

ESMD (din)	55,832.000	21,614.590,50	38,7
Avtoprevoz			
Zasavje (t/km)	8,600.000	3,408.800	39,6
GRAMAT			
(enot) opeka	10,000.000	3,304.336	33,0
kamnolom (m')	40.000	22.114	55,3
DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE — 30. IV.			
SIMD (din)	38,880,000	14,669.189,10	37,7
EIMD (din)	21,829.000	7,095.871,40	32,5
Erika Kavčič			

do vlak razdelili na dva dela. En del bo odpeljal preko Ljubljane do Jesenic, drugi del pa do Maribora oziroma Dravograda. Goste iz bratske republike bodo sprejele delegacije tridesetih slovenskih občin. To bo letošnja največja manifestacija bratstva in enotnosti. Za udeležence vlaka pripravljajo v slovenskih občinah posebne tridnevne programe. Programirana so tudi srečanja republiških delegacij Srbije in Slovenije, na katerih se bodo dogovarjali o nadaljnjem gospodarskem povezovanju.

Pokrovitelji letošnjega vlaka bratstva in enotnosti so: predsedstvo republiške konference SZDL Slovenije, SOZD REIK Kolubara, Vreoci in SOZD REK Edvarda Kardelja.

Organizacijsko delo poteka preko občinskih konferenc SZDL, celotno organizacijo pa povezuje posebni odbor s sedezem v Mariboru.

Tako kot drugod po Sloveniji je tudi za letošnji prihod vlaka v revirjih veliko zanimanje. Prepričani smo, da bomo drage goste — udeležence tega vlaka, dostojno in z vso toplino sprejeli na naših tleh, v naših občinah in naših domovih.

volucionarnega delavstva z Orjuno — organizacijo jugoslovanskih nacionalistov dne 1. junija 1924 v Trbovljah. V okviru praznovanja bo potekala slavnostna seja vseh treh zborov skupščine občine Trbovlje ob navzočnosti povabljenih gostov. Ob tej priliki bodo podelili tradicionalne Prvojunjske nagrade občanom in organizacijam za dosežke na gospodarskem, kulturnem, telesnovzgojnem, družbenopolitičnem in drugih področjih dela.

Program prireditev bo pravočasno objavljen s plakati in preko radia Trbovlje. Člane kolektiva vabimo, da se udeleže v čimvečjem številu vseh prireditev, ki jih bodo pripravili v počastitev občinskega praznika občine Trbovlje.

Vlak bratstva in enotnosti 1980

Poročali smo že, da bo prispel 5. junija t.l. letošnji vlak bratstva in enotnosti iz Srbije v Slovenijo. Z vlakom bo prispele okoli 1.000 gostov iz tistih srbskih občin, ki so med zadnjo vojno pokazale posebno gostoljubje do slovenskih izgnancev, ki jih je izgnal okupator iz Slovenije.

Sprejem vlaka bo 5. junija v Krškem. V Zidanem mostu bo

Finančni uspeh I. tromesečja 1980

Pregled finančnega poslovanja TOZD, DS, DO in SOZD REK — EK, za obdobje januar—marec 1980 v primerjavi z letnim planom 1980

v 000 din

TOZD	CELOTNI PRIHODEK			PORABLJENA SREDSTVA				DOHODEK	
	plan	dosež.	I	plan	dosež.	I	plan	dosež.	I
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PH	275.571	48.813	18	120.682	33.052	28	154.889	15.761	11
PO	173.486	30.206	18	70.138	17.822	26	103.348	12.384	12
PT	339.478	51.903	15	147.954	31.732	22	191.524	20.171	11
PKo	325.579	74.487	23	141.844	41.515	29	183.735	32.972	18
SPT	181.755	30.501	17	79.997	18.322	23	101.758	12.179	12
SPZ	52.687	9.691	18	20.938	5.237	25	31.749	7.454	14
RSC	53.702	15.764	29	15.569	2.698	17	38.133	13.066	34

PJL	29.048	7.513	26	19.406	5.828	30	9.642	1.685	17
RES-D-H	65.746	18.012	27	13.329	4.592	34	52.417	13.420	26
RES-D-T	69.613	16.329	23	8.029	2.241	29	61.584	13.988	23
RES-D-Z	47.293	14.047	30	7.864	1.886	24	39.429	12.161	31
DS PD-H	32.196	8.390	26	15.500	4.573	30	16.696	3.817	23
DS PD-T	42.506	10.478	25	18.737	4.765	25	23.769	5.713	24
DS PD-Z	34.959	10.642	30	15.548	4.436	29	19.411	6.206	32
DS SS	62.350	16.037	26	10.981	1.849	17	51.369	14.188	28
DO ZPT	1.785.969	362.812	20	706.516	180.649	26	1.079.453	182.163	17
PE-PP	176.300	33.106	19	109.000	22.294	21	67.300	10.812	16
PE-N	168.400	31.667	19	114.700	30.027	27	53.700	1.640	3
TG	33.650	9.690	29	13.250	8.699	66	20.400	991	5
VN	70.200	13.857	20	26.100	7.100	28	44.100	6.757	16
DS SS	26.900	7.683	29	3.800	2.098	56	23.100	5.584	25
DO TET	475.450	96.003	21	266.850	70.218	27	208.600	25.785	13
RIG	256.770	82.723	33	89.619	32.868	37	167.151	49.855	30
ESMD	55.832	15.065	27	22.454	4.753	22	33.378	10.312	31
Avt. Z.	48.170	10.509	22	20.210	4.392	22	27.960	6.117	22
GRAMAT	29.737	6.468	22	15.908	3.811	24	13.829	2.657	20
DS SS	14.188	3.631	26	2.388	807	34	11.800	2.825	24
DO RGD	404.697	118.396	29	150.579	46.631	31	254.118	71.766	28
SIMD	41.265	10.632	26	15.471	4.563	29	25.794	6.070	24
EIMD	22.782	5.384	24	6.528	1.125	17	16.254	4.259	26
DS SS	7.786	1.805	23	1.200	289	24	5.586	1.516	23
DO IMD	71.833	17.882	25	23.199	5.976	26	48.634	11.846	24
DS ASO	22.032	4.303	20	8.472	1.451	17	13.560	2.852	21
DS TSO	18.915	4.772	25	5.030	1.246	25	13.885	3.526	25
SOZD									
REK-EK	2.778.896	604.109	22	1.160.646	306.171	26	1.618.250	297.938	18

TOZD	OBVEZNOSTI IZ DOHODKA			ČISTI DOHODEK			DEL ČD za OD		
	plan	dosež.	I	plan	dosež.	I	plan	dosež.	I
PH	42.236	9.659	23	112.653	6.102	6	86.778	17.696	21
PO	29.423	7.502	25	73.925	4.882	7	56.507	11.158	20
PT	50.550	11.506	23	140.974	8.665	7	108.562	24.199	23
PKo	57.096	13.254	23	126.639	19.718	16	97.267	25.181	26
SPT	35.267	7.795	22	66.491	4.384	7	51.228	11.259	22
SPZ	10.595	2.868	27	21.154	1.586	7	16.374	3.389	21
RŠC	16.181	4.415	27	21.952	8.651	39	16.757	3.096	18
PJL	3.732	876	23	5.910	817	14	4.501	867	19
RES-D-H	12.091	3.237	27	40.326	10.183	25	32.344	7.372	23
RES-D-T	13.363	2.895	22	48.221	11.093	23	38.168	9.334	24
RES-D-Z	10.405	2.823	27	29.024	9.338	32	23.187	5.743	25
DS PD-H	926	214	23	15.770	3.603	23	12.896	2.709	21
DS PD-T	1.176	244	21	22.593	5.469	24	18.443	4.027	22
DS PD-Z	1.147	287	25	18.264	5.919	32	15.012	3.854	26
DS SS	2.869	630	22	48.500	13.557	28	41.250	8.811	21
DO ZPT	287.057	68.196	24	792.396	113.967	14	619.274	138.695	22
PEE-PP	43.600	11.364	26	23.700	— 552	—	17.300	3.814	22
PEE-N	27.400	5.482	20	26.300	— 3.842	—	19.400	4.501	24
TG	7.700	2.259	29	12.700	— 1.268	—	9.500	2.241	24
VN	12.300	3.446	28	31.800	3.311	11	24.800	5.746	24
DS SS	2.600	458	18	20.500	5.126	25	17.300	3.769	22
DO TET	93.600	23.010	25	115.000	2.775	3	88.300	20.071	23
RIG	30.706	9.277	30	136.445	40.578	30	94.366	25.031	27
ESMD	5.159	1.563	30	28.219	8.749	31	19.807	4.984	26

Avtopr. Z.	5.260	986	19	22.700	5.131	23	16.154	3.343	21
GRAMAT	2.747	721	26	11.082	1.936	17	10.177	2.340	23
DS SS	492	129	27	11.308	2.696	24	9.656	2.161	23
DO RGD	44.364	12.676	29	209.754	59.090	28	150.160	37.859	25
SIMD	8.364	1.840	22	17.430	4.230	24	13.590	3.387	25
EIMD	4.539	1.128	25	11.715	3.131	27	8.104	1.821	22
DS SS	275	62	23	6.311	1.454	23	5.231	1.202	23
DO IMD	13.178	3.030	23	35.456	8.815	25	26.925	6.410	24
DS ASO	1.422	240	17	12.138	2.612	21	10.379	1.890	18
DS TSO	618	181	29	13.267	3.346	25	11.431	2.185	19
SOZD									
REK-EK	440.239	107.333	24	1.178.011	190.605	16	906.469	207.111	23

TOZD	Del ČD. za stan. grad.			Ostanek		Izguba	
	plan	dosež.	I	plan	dosež.	I	I
PH	7.810	1.485	19	18.065	—	13.079	—
PO	5.086	929	19	12.332	—	7.206	—
PT	9.771	2.021	21	22.641	—	17.555	—
FKo	8.754	2.171	25	20.618	—	7.633	—
SPT	4.610	963	21	10.653	—	7.839	—
SPZ	1.474	292	20	3.306	—	2.096	—
RSC	1.508	257	17	3.687	+	5.298	144
PJL	432	72	17	977	—	121	—
RES-D-H	2.910	635	22	5.072	+	2.176	43
RES-D-T	3.429	809	24	6.624	+	950	14
RES-D-Z	2.050	501	24	3.787	+	3.094	82
DS PD-H	1.161	230	20	1.713	+	664	39
DS PD-T	1.660	347	21	2.490	+	1.095	70
DS PD-Z	1.367	334	24	1.885	+	1.731	92
DS SS	3.750	768	20	3.500	+	3.978	114
DO ZPT	55.772	11.814	21	117.350	—	36.542	—
PE-PP	1.500	334	23	4.900	—	4.700	—
PE-N	1.700	401	24	5.200	—	8.744	—
TG	900	197	22	2.300	—	3.706	—
VN	2.200	509	24	4.800	—	2.944	—
DS SS	1.600	335	21	1.600	+	1.022	64
DO TET	7.900	1.776	23	18.800	—	19.072	—
RIG	9.493	2.555	27	32.586	+	12.992	40
ESMD	1.809	441	24	6.603	+	3.324	50
Avtopr. Z.	1.755	294	17	4.791	+	1.494	31
GRAMAT	905	202	23	—	—	606	—
DS SS	840	194	23	812	+	341	42
DO RGD	14.802	3.687	25	44.792	+	17.544	39
SIMD	1.223	283	23	2.617	+	560	21
EIMD	929	157	17	2.680	+	1.153	43
DS SS	495	106	22	585	+	146	25
DO IMD	2.647	546	21	5.884	+	1.859	32
DS ASO	934	166	18	825	+	556	67
DS TSO	1.029	192	19	802	+	969	121
SOZD							
REK-EK	83.084	18.181	22	188.458	—	34.687	—

Kdaj bomo (končno) vozili po novem vpadniku v jami Hrastnik

Na to vprašanje je zelo težko odgovoriti z datumom.

Cela investicija te transportne poti poteka že nekaj let, za zadnje pol leta pa lahko rečemo, da so dela v zaključni fazi. Glede na osnovni rudarski projekt so se med izvajanjem del pojavljale različne spremembe in dopolnitve, posebno glede prepisov med posameznimi trakovi.

Glede del transportne poti je med Zveznim in VII. obzorjem jame Hrastnik, kjer je položen gumi trak dolžine 660 m, ki se nadaljuje po horizontalni progi dolžine 650 m proti odkopnim poljem. Trak v vpadniku (GT I.) je širok 1000 mm z jeklenimi vložki (vrvmi) in ga poganjajo trije elektromotorji moči 3 x 32 kW, 500 V. Drugi trak v progi (GT II.) je ožje konstrukcije, širine 800 m, prav tako z jeklenimi vložki, poganja pa ga motor moči 75 kW. Ostali trakovi so manjši in zaradi dolžin manj zahtevni.

Če skušam odgovoriti na postavljeno vprašanje, moram

M. D., ml.

povedati nekaj vzrokov, ki so to vprašanje sploh postavili. Že pri sami dokumentaciji je trajalo precej časa, da smo jo pričeli delati. Izdelavo omenjenih trakov je na razpisu dobila STT kot najboljši ponudnik. Za tako velika trakova je bilo potrebno izdelati vso dokumentacijo. Le-to je za strojni del uredil RUDIS, temelje (gradbeni del) pa IBT.

Po dobavi gumijastega traka iz Japonske in zakasnjeno dobavo iz STT in Severja (elektromotorji) smo pričeli montažo. Z izredno zakasnitvijo je iz Japonske prišlo lepilo, ki mu je rok uporabnosti skoraj že potekel. Vulkaniziranje so izvedli s pomočjo RUDIS delavci TOZD RESD Hrastnik in strokovnjaka firme Nilos.

Po odpravi še nekaterih pomanjkljivosti smo izvedli v začetku maja nekaj poskusnih zagonov traku na prazno.

Pri teh poskusih so se pojavljale nove napake, ki jih je bilo treba odpraviti. V sredini meseca maja smo izvršili poskusne zagone z delno obremenitvijo in občasno smo tudi proizvodjo premoga preusmerili na to izvozno pot. Ugotovili smo, da traka obratujeta, da pa se še dodatno pojavljajo pomanjkljivosti (polnjenje vozičkov, presipi, itd.). Poudariti velja, da je spremljajoči elektro del dokumentacije in montažna dela naredil in izvedel TOZD RESD Hrastnik in jih tudi kvalitetno zaključil. Srojna dela so poleg domačih delavcev izvajali tudi delavci DO IMD, TOZD SIMD.

Po namestitvi protipožarnih aparatov in vseh potrebnih varnostnih ukrepov bo transportna pot pripravljena za obratovanje in prevzem. Tehnični prevzem razpiše rudarski organ. Glede na pomembnost in čimprejšnje uvajanje delavcev na tej izvozni poti bo potrebno, da steče normalna proizvodnja pred poletnimi meseci, t.j. meseca junija.

Marjan Brinar



V boj za izpolnjevanje proizvodnega načrta — z dobro voljo. Skupina rudarjev jame Hrastnik. (Foto: J. Kirič)

Dohodkovno povezovanje pri proizvodnji električne energije v okviru REK

V drugi polovici leta 1977 so strokovne službe REK pokrenile postopek za izdelavo osnutka samoupravnega sporazuma, ki urejuje medsebojna dohodkovna razmerja iz skupno ustvarjenega prihodka pri proizvodnji električne energije.

Osnovna izhodišča pri oblikovanju vsebine tega sporazuma so bila:

— električna energija ovrednotena na pragu termoelektrarne, je skupni proizvod združenega dela delavcev temeljnih organizacij proizvodnje premoga in električne energije združenih v delovno organizacijo Zasavski premogovniki in Termoelektrarno, ki se preko prenosa in distribucije vključuje v enotni proizvod in sistem Elektrogospodarstva Slovenije;

— vrednost skupnega proizvoda — električne energije — pomeni delež v skupnem prihodu, ki je ustvarjen s prodajo

električne energije in se ugotavlja in razporeja med udeležence na osnovi normativov za ugotavljanje udeležbe v skupnem prihodu, ki je ustvarjen v sistem Elektrogospodarstva Slovenije;

— deleži skupno ustvarjenega prihodka se ugotavljajo na ravni posameznih delovnih organizacij in se nato v skladu z internimi sporazumi razporejajo na posamezne temeljne organizacije, ki s svojim delom in sredstvi neposredno ali posredno sodelujejo pri ustvarjanju skupnega proizvoda, to je električne enegije.

V letu 1978 je bil sklenjen samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih pri razporejanju skupnega prihodka, ki je bil ustvarjen kot delež prihodka in pripada temeljnim organizacijam iz naslova skupno ustvarjenega proizvoda, to je električne energije v okviru REK.

Dohodkovna razmerja po tem sporazumu so se urejevala s 1. januarjem 1978 in to zgolj na ravni delovnih organizacij. V tem letu smo sicer že imeli novo samoupravno organizacijo temeljnih in tudi delovnih organizacij in končno tudi sestavljeno organizacijo, vendar je poslovni sistem ostal še celo leto nespremenjen. Z letom 1979 pa je dokončno prišlo tudi do prilagoditve poslovanja v skladu z novo ustanovljenimi TOZD, DO in SOZD. Ker sam poslovni sistem ni bil prilagojen novi samoupravni organizaciji, je leto 1978 pomenilo predhodno obdobje pri izvajanju sporazumov v skupnem prihodku za uporabo tehnike, ki se je uporabljala pri prejšnjih pogodbenih odnosih.

Z letom 1979 so ustvarjeni pogoji za dosledno izvajanje določil dohodkovnega sporazuma, ker imamo na ravni REK že posebno finančno službo, ki je pri pristojni službi družbenega knjigovodstva odprla prehodni račun za zbiranje in razporejanje skupnega prihodka na posamezne temeljne organizacije, udeležence samoupravnega sporazuma.

Na področju samoupravnega sporazumevanja o skupnem prihodku, ki je ustvarjen v prometu z električno energijo, imamo trostopenjski sistem in to:

1. sistem samoupravnega sporazumevanja v okviru Elektrogospodarstva Slovenije za ugotavljanje in razporejanje deleža, ki pripada REK, oziroma DO TET in ZPT iz naslova skupno ustvarjenega proizvoda, to je električne energije na pragu termoelektrarne;

2. sistem samoupravnega sporazumevanja v okviru REK za ugotavljanje in razporejanje deležev, ki pripadajo posamezni DO oziroma DO TET in ZPT iz skupno ustvarjenega prihodka, ki je bil dosežen kot delež iz skupnega prihodka v EGS;

3. sistem samoupravnega sporazumevanja v okviru DO TET in ZPT za ugotavljanje

deležev skupnega prihodka, ki pripadajo posameznim temeljnim organizacijam.

Tehnika izvajanja vseh treh sporazumov po opisanih nivojih je dvostopenjska, in sicer:

1. ugotavljanje in razporejanje deležev skupnega prihodka v sistem EGS na prehodni račun REK;

2. ugotavljanje deležev skupnega prihodka za posamezne DO in v nadaljevanju TOZD ter razporejanju preko prehodnega računa REK neposredno na TOZD.

Ugotavljamo, da je celotni sistem dohodkovnih odnosov v prometu z električno energijo dokaj širok in zahteva veliko mero in visoko stopnjo pripravljenosti za realizacijo ciljev enakopravnosti vseh udeležencev pri pridobivanju prihodka iz skupnega prihodka. Po dosedanjih izkušnjah pri dogovarjanju in sporazumevanju na nivoju delovnih organizacij in tudi REK ni posebnih problemov in je kaj hitro sklenjen dogovor o skupnih osnovah za ugotavljanje udeležbe v skupnem prihodku. Široka paleta problemov pa se odpre pri dogovarjanju na nivoju EGS, saj je treba zagotoviti vsem udeležencem v skladu s sporazumom, delež skupnega prihodka, upoštevajoč načela enakopravnosti in vzajemnosti. Po dosedanjih izkušnjah je načelo enakopravne razporeditve skupnega prihodka dokaj zapleteno, ker je treba v sistemu zagotoviti enakopraven položaj pri pridobivanju prihodka za več kot 80 temeljnih organizacij. V kolikor bi vse temeljne organizacije poslovale pod enakimi pogoji, potem bi lahko uveljavljali enaka načela za razporejanje prihodka. Ker se pa pogoji za delo posameznih temeljnih organizacij bistveno razlikujejo, sledi temu tudi težnja za prestiž pri dogovarjanju in sporazumevanju o osnovah za razporejanje prihodka. Tako so se doslej pojavljali primeri, da so dosegale boljši poslovni uspeh tiste organiza-

cije, ki v strukturi stroškov izkazujejo velik delež stalnih stroškov. Ti stroški pa so v manjši meri neodvisni od letnih inflacijskih gibanj in je zato tudi v takšni sferi proizvodnje poslovni riziko v primerjavi s planom manjši. Obratno pa imamo v sistemu delovno intenzivno proizvodnjo, to so premogovniki in pa proizvodnjo z večjim deležem materialnih stroškov. Na te dejavnosti pa neposredno vplivajo tržna cenovna in inflacijska gibanja ter je zato njihov poslovni riziko toliko večji. Posledica tega pa je, da določene strukture proizvodnje, kamor spadajo v glavnem premogovniki s termoelektrarnami, ne dosegajo takšnih poslovnih rezultatov kot druge dejavnosti v sistemu. Za naslednje srednjeročno obdobje bo treba glede na dosedanje izkušnje dogovoriti in precizirati merila za ugotavljanje osnov pri pridobivanju prihodka, ki bodo dejansko zagotavljala enakopraven položaj vseh delavcev v sistemu Elektrogospodarstva.

Pri oblikovanju vsebine dohodkovnih odnosov med temeljnimi organizacijami proizvodnje premoga in proizvodnje električne energije je doslej veljalo načelo, da premogovski in elektrarniški del formalno nastopata skupno pri urejevanju dohodkovnih odnosov na ravni REK skozi sprejeto načelo, da je proizvedena električna energija skupni proizvod temeljnih organizacij proizvodnje premoga in električne energije. Ta formalnost je odraz stanja, da pri načelu skupnega proizvoda hkrati niso opredeljeni odnosi skupnega poslovnega rizika ali uspeha. Poslovni riziko je namreč v celoti opredeljen s sporazumom na ravni Elektrogospodarstva in se avtomatično prenaša na vse udeležence v sistemu. Tako je poslovni riziko opredeljen zgolj na razmerje do prihodkovne osnove za udeležbo na skupnem prihodku, ki se parcialno obravnava lo-

čeno za premogovniški in elek-trarniški del. To pomeni na-primer, da so razlike v kvali-teti premoga do planiranih o-snov izključno v domeni pre-mogovništva, večja ali manjša poraba energije za proizvod-njo električne energije za ter-moelektrarne. To pomeni tudi, da vkljub načelu skupnega proizvoda ni hkrati opredelit-ve za skupni poslovni riziko.

V začetni fazi dohodkovnih odnosov med premogovništ-vom in elektrarno je bil priso-ten odpor do temeljitejšje in po vsebini popolnejše oprede-litve dohodkovnih odnosov pri proizvodnji električne energi-je na ravni REK. Veljalo je stališče, da je sistem Elektro-gospodarstva tisto mesto, kjer se premogovniška in elektrar-niška grupa udeležencev dogo-

varja o pogojih za udeležbe na skupnem prihodku. Dveletne izkušnje so pokazale, da je do-sedanji in še veljavni sistem nepopoln in ga je treba z do-grajevanjem postaviti na tak-šen nivo dohodkovnih odno-sov, ki bodo v končni meri spodbudili interes posameznih udeležencev za boljše in racio-nalnejše poslovanje in končno tudi za doseganje boljših rezul-tatov pri proizvodnji skupne-ga proizvoda. To pa pomeni, da je treba dograditi takšna razmerja, ki bodo že v načelu temeljila na skupnem poslov-nem riziku in obratno na skup-no ustvarjenem uspehu v pri-merjavi s planiranimi cilji in delitvi teh rezultatov na ude-ležence v razmerju vloženega dela in sredstev.

Janko Lapornik

Problematika menze, okrepčevalnic in samskega doma v Hrastniku

K organizacijskim enotam or-ganiziranim v DS PD Hrastnik spada tudi menza z okrepče-valnico in samski dom.

Menza obratuje kot obrat družbene prehrane za potrebe delavcev, predvsem samcev, ki so zaposleni v TOZD na pod-

ročju Hrastnika. Poleg ome-njenih odjemalcev v menzi iz-dajajo tople malice tudi za o-stale sodelavce. Kljub velikim poslovnim (jedilnica, skladišč-ni prostori) kapacitetam in kapacitetam priprave števila obrokov hrane, se v menzi sre-čujejo s težavami, ker omenje-ne zmožnosti niso izkoriščene v polni meri. Osem tisoč pri-pravljenih toplih obrokov in nekaj mrzlih malic ter manjše količine brezalkoholnih pijač, ki jih v menzi pripravijo in mesečno oddajo, je vsekakor premalo za njeno normalno poslovanje.

V menzi dela sedem delavk, ki skrbijo za pripravo hrane oziroma prehrane petdeset do šestdeset rednih in nekaj ob-časnih abonementov.

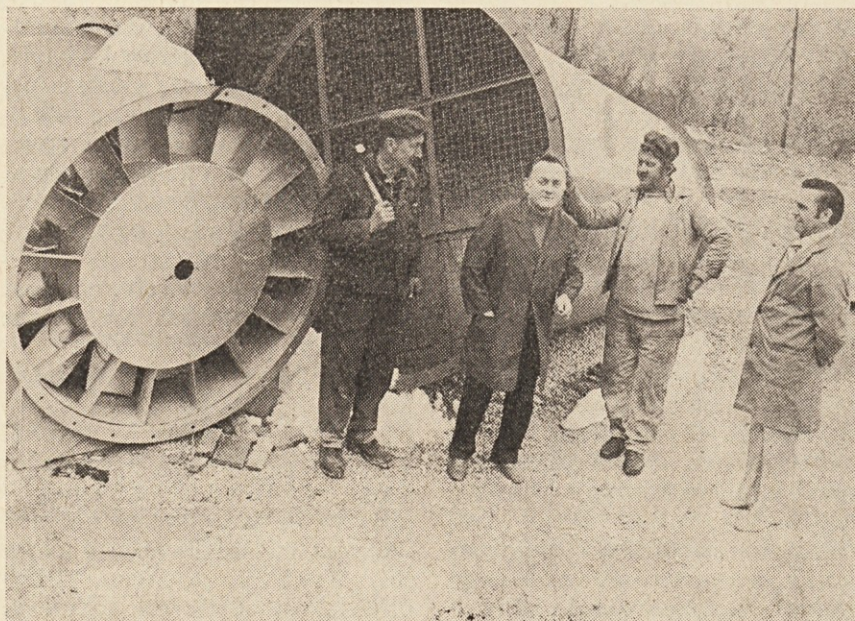
Za takšno stanje, ki najprej prizadene abonenta oziroma njegov »žep«, je vzrok v raz-drobljenosti takih obrokov, v katerih so režijski stroški zelo visoki. Ta problem bo na pod-ročju Hrastnika rešen z iz-gradnjo novega obrata družbe-ne prehrane, ki naj bi pričel redno obratovati oktobra me-seca v letošnjem letu.

Okrepčevalnica, ki priprav-lja predvsem mrzele malice iz mesnih, suhomesnih in mleč-nih izdelkov za delavce TOZD na področju Hrastnika in del-no tudi za ostale, posluje nor-malno.

Samski dom ima osemin-osemdeset ležišč v štiriinštiri-desetih sobah. V istem objek-tu so še prostori menze z je-dilnico ter klubska soba. Poleg samcev, zaposlenih v TOZD na področju Hrastnika, sobe ozi-roma postelje zasedejo še tuje družine (dve), samci iz drugih delovnih organizacij (štirje) in upokojenci (dva).

Ker je samski dom starejša zgradba, ki so jo premalo po-pravljali in prenavljali, so raz-mere v njem nezadovoljive. Z adaptacijo, ki jo izvajamo v le-tošnjem letu s predvideno iz-gradnjo novega samskega do-ma, se bo situacija precej iz-boljšala.

O. D.



TOZD Premogovnik Hrastnik montira na B jašku nov ventilator. Pri tem sodelujejo Franc Kreže, Pavle Zupan, Albin Pikl in Branko Kušar.

(Foto: J. Kirič)

Planirani in doseženi bruto osebni dohodki januar — marec 1980

Predstavljamo vam TOZD RŠC

TOZD	Planiran BOD/zap. 1. 1980 din	Doseženo BOD/zap. I.—III. 80 din	Indeks
Premogovnik Hrastnik	16.817	15.814	94,0
Premogovnik Ojstro	16.818	16.032	95,3
Premogovnik Trbovlje	16.816	16.296	96,9
Premogovnik Kotredež	16.817	15.718	93,5
Separacija premoga Trbovlje	15.032	14.834	98,7
Separacija premoga Zagorje	13.377	12.553	93,8
Rudarska elek. stroj. dej. Hrast.	15.580	14.893	95,6
Rudarska elek. stroj. dej. Trb.	15.746	15.480	98,3
Rudarska elek. stroj. dej. Zag.	15.583	15.315	98,3
Rudarski šolski center	18.870	17.202	91,2
Predelava jamskega lesa	15.003	11.558	77,0
DS Pom. dejavnost Hrastnik	12.352	10.878	88,1
DS Pom. dejavnost Trbovlje	12.808	11.375	88,8
DS Pom. dejavnost Zagorje	12.510	11.678	93,4
DS SS DO ZPT	15.625	13.660	87,4
DO Zasavski premogovniki	15.923	15.015	94,3
Proizvodna enota plinsko parna	16.571	14.615	88,2
Proizvodna enota nova	14.435	12.394	92,8
Transport goriva	12.769	12.048	94,4
Vzdrževanje naprav	14.868	13.980	94,0
DS SS DO TET	14.134	12.690	89,8
DS Termoelektrarna	14.658	13.461	91,8
Rudarske investicijske gradnje	17.360	16.621	95,7
Elektrostrojne meh. delavnice	18.138	16.612	91,6
GRAMAT Trbovlje	11.779	11.141	94,6
Avtoprevoz »Zasavje« Trb.	15.837	13.268	83,8
DS SS DO RGD	17.493	14.700	94,0
DO Rudarska gradb. dejavnost	16.751	15.657	93,5
Strojne ind. mont. delavnice	12.725	13.939	109,5
Elektro ind. mont. delavnice	15.007	14.119	94,1
DS SS DO IMD	13.210	12.145	91,9
DO Industrijsko mont. delavnice	13.436	13.611	101,3
DS Administ. strok. opravil	15.874	13.695	86,3
DS Tehnično strok. opravil	19.846	17.337	87,4
SOZD REK EK	15.871	14.920	94,0

Gibanje bruto osebnih dohodkov za obdobje januar—marec 1980 je v primerjavi z dinamiko planiranih v vseh štirih delovnih organizacijah v mejah plana. Manjša odstopanja od povprečnega indeksa med planiranimi in doseženimi BOD nastopajo v posameznih TOZD in DS predvsem v prekoračitvi mase v TOZD PKo, DS PDZ, RIG in ESMD. Vzroki so v večjem staležu od planiranega ter dodatnemu delu. Na višino osebnega dohodka v delovni organizaciji ZPT vpliva tudi dodatno delo v prostih sobotah zaradi pomanjkanja premoga.

A. B.

Razgovor z vodjem TOZD RŠC — Jožetom Omahnetom

Kako poteka delo v Rudarskem šolskem centru?

RŠC je temeljna organizacija, ki deluje v okviru DO Zasavski premogovniki Trbovlje.

Naša najvažnejša naloga je izobraževanje in priprava kadrov za potrebe REK EK. V okviru TOZD RŠC izvajamo teoretični pouk za učence rudarske stroke, praktično pa se izpopolnjujejo na šolskem delovišču lociranem na TOZD Premogovnik Trbovlje. Imamo svoj dom, kjer skrbimo predvsem za vzgojo učencev in za razvijanje njihovih interesnih dejavnosti. V okviru TOZD je tudi oddelek za izobraževanje zaposlenih, istočasno pa skrbi tudi za štipendiste ter v sodelovanju s temeljnimi organizacijami v okviru REK EK tudi za izvajanje počitniške prakse. Imamo tudi učence ustalih strok — kovinarje in elektricarje, ki se teoretično izobražujejo na Centru strokovnih šol, praktično pa v delavnici RESD.

Kateri učenci se odločajo za rudarski poklic?

V šolskem letu 1979—80 smo bili uspešni, saj se je vpisalo v šolo 84 učencev, vsi iz Bosne in Hercegovine. V zadnjih treh letih smo imeli le enega Slovenca. To so otroci številnih družinskih članov (tudi do petnajst otrok je pri hiši), neurejenih družin, slabših socialnih struktur. Pa boste vprašali, kaj jih je privedlo do odločitve za ta poklic!

Kako pomagata tem učencem, da se vključijo v naše okolje?

Razumljivo, da imamo v začetku težave, saj se morajo učenci prilagoditi novim navadam, naučiti našega jezika. Za lažjo premostitev teh težav se tru-

dijo vzgojitelji v internatu in mi v šoli.

S kakšnimi problemi se srečujete?

Največje probleme smo imeli pri izvajanju praktičnega pouka učencev rudarske stroke. Vzrok je bil predvsem v zastarelosti tehnologije na šolskem delovišču. Posledica je bila pomanjkljivo praktično znanje učencev, ki so zaključevali šolanje. Na ta račun so nas pogosto kritizirali. S šolskim letom 1979—80 pa smo vse učence tretjega razreda vključili v vse TOZD proizvodnje premoga, da bi lahko spoznali celotno tehnologijo in si pridobili večje praktično znanje. Spremeniti pa bi morali tudi miselnost nekaterih v posameznih TOZD. Poudarjam, da morajo praktično usposabljeni učence res najboljši kopachi.

Kaj menite o usmerjenem izobraževanju — predvsem v rudarski smeri?

Akcija, ki je potekala za vpis učencev v usmerjeno izobraževanje v rudarsko usmeritev je bila dokaj uspešna v naši regiji, predvsem, ker bi se učenci lahko izobraževali do pete stopnje. Situacija se je spremenila, ker bomo na usmerjeno izobraževanje prešli postopoma. Tako bo pouk v šolskem letu 1980—1981 potekal nespremenjeno, v letu 1981—1982 pa po sprejetih programih. Kljub dobri pripravljenosti za nov način izobraževanja menim, da bi se bilo potrebno dogovoriti v okviru posebne izobraževalne skupnosti za izpeljavo akcije. Morali bi namreč enakopravno obravnavati usmerjeno izobraževanje učencev za rudarski poklic v vseh regijah SRS. Mnenja sem, da premog v Zasavju ne kopljemo samo za potrebe Zasavja, ampak za širše družbene potrebe.

Beno Ačkun — tehnični vodja šolskih delavnic

Kako poteka praktično delo v delavnicah?

Naše delo poteka po programu: Prvi letnik dela po tako

imenovanem A programu v Zagorju (žlebljenje stojk, vpenjanje železnih stojk, montiranje in demontaža transporterjev, spoznavanje delov na separaciji, svetličarni in skladišču). Učenci drugega letnika so že prisotni pri klasičnem načinu odkopavanja premoga. V tretjem letniku pa se odvija praktični pouk v jamah vseh treh rudnikov. Učenci se seznanijo z odkopnimi metodami in mehanizacijo v vseh treh jamah in se lažje odločijo, kje se bodo zaposlili po končanem šolanju.

Kako zainteresirate učence za delo?

V začetku je težko. Inštruktor skrbi navadno za dva, kvečjemu za tri gojence.

Nadzorniki tedensko ocenjujejo disciplino in uspehe praktičnega dela učencev. Vsak mesec dobijo učenci »plačo«, ki pa ni stalna. Višina gibljivega dela plače je odvisna od uspeha v šoli, pri praktičnem pouku in disciplini v šoli, jami in internatu.

Višina nagrade: (odličnih učencev)

- I. letnik 1120+300 gibljivi del
- II. letnik 1390+450 giblj. del
- III. letnik 1670+600 giblj. del

K temu pa moramo prišteti še jamski dodatek.

Tovariš Ačkun je tehnični vodja od leta 1966. Svoje delo je opravljal z veseljem. Sedaj pa odhaja v pokoj — optimistično, saj se veseli, da se bo posvečal delu, za katerega sedaj ni imel časa.

Janez Brinar — vodja šolskih delavnic učencev elektro-kovinarske stroke

Kako poteka vaše delo?

Teoretično se učenci izobražujejo v Centru strokovnih šol v Zagorju, praktično (dva do tri dni v tednu) pa v delavnicah v Trbovljah.

Kovinarjev imamo v vseh treh letnikih enajst, električarjev pa dvaintrideset. Primanjkuje nam predvsem ključavničarjev.

Praktični pouk poteka po načrtu pod vodstvom inštruktorjev.

Učenci so za svoje delo nagrajeni po delu.

Na prakso jih pošiljamo po ostalih TOZD v okviru TOZD RESD, sodelujemo s SGP — Hrastnik pri inštaliranju raznih objektov.

Izdelujemo tudi opremo in montažo za pospeševalnike na separaciji, visokonapetostne omare za rudnike, za Mehaniko kovinske zaboje, mehanizacijo za RŠC...

Ob zaključku zadnjega letnika imajo učenci izpite, za pridobitev kvalifikacije pa naredijo določen izdelek. Z usmerjenim izobraževanjem bo prišlo do nekaterih sprememb tudi v nazivu, in sicer rudar kovinar in rudar električar.

V prihodnji številki pa vam bomo predstavili še učence TOZD RŠC.

Dragica Bregant

TITOVA dediščina je neprecenljiva

»...Tovariš Tito si je s svojim delom postavil veličasten spomenik, na katerem so vklesane besede: človek, svoboda, revolucija, znanje, ustvarjalnost, samoupravljanje, socializem, komunizem, enakopravnost, samoopredelitev, bratstvo in enotnost narodov, neuvrščenost, mir in napredek. Iz te neprecenljive dediščine tovariša Tita bomo odgovorno ustvarjali bodočnost, njegova pot bo ostala naša pot

nam in bodočim rodovom, Jugoslovanom in vsemu svetu. Njegov prispevek in zaupanje v človeka in v jutrišnji dan mu vračamo s trdno prisego, da bomo stopali po njegovi poti in da se bomo borili za njegove ideale. Tovariš Tito ostaja med nami, živi v nas, ostaja v našem delu, mi smo njegovi, mi vsi smo Titova Jugoslavija.»

»...Kadar danes zagovorniki dogmatizma sumljivega izvora oporekajo našemu sistemu delavskega samoupravljanja in ga imenujejo anarhija in podobno, ne čutimo niti najmanjše potrebe, da bi z marksističnega stališča, teoretično, opravičevali pravilnost in izredno učinkovitost našega sistema delavskega samoupravljanja, ker je ta sistem že v praksi pokazal vso svojo vrednost. Rezultati govorijo sami po sebi. Hkrati je ta sistem tudi v praksi dokazal življenjsko moč in pravilnost marksistične teorije v podružbljanju proizvodjalnih sredstev, s tem da upravljajo proizvodjalna sredstva sami proizvajalci, s čimer se uresničujejo tudi resnično demokratični in socialistični odnosi v proizvodnji.

Seveda, ne nameravamo tega našega sistema vsiljevati prav nikomur, kakor nam pogosto očitajo, vendar smo dolžni, da ga branimo pred tistimi, ki so slepi in gluhi za dejstva, ki nočejo videti, kakšna je naša stvarnost. Mislim, da naša praksa najbolje potrjuje pravilnost našega sistema s svojimi pozitivnimi rezultati. Teh rezultatov ne vidijo samo ljudje, ki neposredno sodelujejo v proizvodnji, naši delavci, ki upravljajo, ampak jih ravno tako vidno občuti tudi vse naše ljudstvo, kakor vedo zanje tudi daleč prek naših meja...»

Josip Broz — Tito: GOVOR NA I. KONGRESU DELAVSKIH SVETOV JUGOSLAVIJE, 25. junija 1957. leta.

Akcija „tisoč delavcev sodelovalcev“

Na pobudo odbora za obveščanje in politično propagando, nadalje drugega srečanja novinarjev v združenem delu, ki je bil preteklo leto v Radencih, je marca letos predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije in v aprilu tudi republiški svet ZSS organiziral v času od 1. maja do 31. decembra 1980 akcijo »Tisoč delavcev — sodelavcev«. Osnovni namen akcije je pridobiti čimveč delavcev — članov sindikata za sodelovanje pri sredstvih javnega obveščanja in za sodelovanje z glasili organizacij združenega dela. V Sloveniji imamo trenutno okoli 600 glasil, ki izhajajo redno ali občasno v raznih delovnih in drugih organizacijah. Vemo, da je dobra obveščenost temeljni pogoj vsakega odločanja, kar je bilo potrjeno že doslej pri vseh večjih in pomembnejših nalogah. Akcija, ki se je pravkar pričela, vodi k uresničevanju stališč, da ni dovolj, če je delavec le objekt obveščanja, ampak mora v procesu obveščanja tudi sam aktivno sodelovati. S to akcijo bo delavec dobil širšo družbeno spodbudo za uresničevanje te svoje vloge, ki je sestavni del njegovih samoupravnih pravic, pa tudi dolžnosti. Postati mora pravi in resnični subjekt obveščanja kot sestavina uresničevanja družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov. Akcija zasleduje med drugim tudi cilj, da bodo delavci zanesljivo in pravočasno obveščeni, da se bo dvignila kultura pisane in govorne besede samoupravnega dogovarjanja in odločanja, bogatenje izkušenj družbenopolitičnega dela, poživitev delovanja sistema obveščanja v združenem delu kot sestavnega dela družbenega sistema informiranja, ipd.

Z akcijo bodo delavci — člani kolektiva še bolj čutili obveščanje za svojo pravico in dolž-

nost, kar je tesno povezano z vlogo sindikalne organizacije nasploh. Pri uresničevanju našega samoupravnega in delegatskega sistema so se včasih marsikje pojavljale »luknje« prav na področju obveščanja. Zato je ena izmed poglavitnih nalog akcije, ki je stekla, da je treba tudi te vrzeli odpraviti in da se tudi v tem pogledu napravi in zagotovi kakovostni skok naprej. Akcija se povezuje s tridesetletnico delavskega samoupravljanja, zato se povezuje z delovnim obeležjem tridesetletnega uresničevanja delavskega samoupravljanja.

Na člane kolektiva našega kombinata apeliramo, da se v čim večjem številu vključijo v to akcijo in s svojimi prispevki bogate tako naše glasilo v kombinatu, kakor tudi sindikalno glasilo Delavska enotnost. Posebna pozornost bo namenjena predvsem mlajšim kadrom kot bodočim nosilcem samoupravljanja. Na republiški ravni vodi akcijo zveza sindikatov Slovenije skupno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. V občini vodi akcijo komisija za obveščanje pri občinskem svetu ZSS, v organizacijah združenega dela pa sindikalni organi, ki so odgovorni za obveščanje skupno s samoupravnimi organi. V akciji lahko sodelujejo vsi delavci in občani bodisi s kratkimi vestmi, članki, poročili, reportažami, komentarji, fotografijami, podlistki, humorističnimi prispevki, ipd.

Obveščanje je naloga nas vseh! (tl)



O razmerah in sodelovanju z delavci iz drugih republik

Značilnost našega kombinata kakor tudi rudarstva nasploh je velika fluktuacija delavcev. Zaradi izredno težkih pogojev dela se domačini redkeje zaposlujejo v rudnikih, drugi delavci pa ostajajo le kratek čas in zato je pritok iz drugih republik vedno večji.

Ko pride delavec z juga k nam in dobi delo, mu je preskrbljena prehrana in postelja v samskem domu, če je le mogoče. Nekateri se naselijo pri rodbini ali prijateljih in se tam tudi hranijo.

V začetku so s tem zadovoljni, saj jih na delovnem mestu tovariši sprejmejo kot sebi enake. Neki stari knap mi je s tem v zvezi rekel: »V jami smo vsi enako blatni in črni, tam doli smo vsi bratje!« Precej drugače pa je potem, ko mine delovni čas. Delavci so predstavljeni v povsem drugo okolje s čisto drugačnimi navadami in se marsikdo počuti osamljenega. Zato ne ostanejo dolgo v enem kraju. Težko se vključijo v slovensko govorečo skupnost, zato bi bilo potrebno, da si z našo pomočjo organizirajo svoj prosti čas. Lahko bi n.pr. imeli svoj lokal, kjer bi poslušali svojo narodno glasbo in prebirali knjige in revije v svojem jeziku. Če pa bi tam lahko prigriznili tudi kakšno njihovo narodno jed, bi bili gotovo še bolj zadovoljni in bi ostajali pri nas dalj časa, kot sicer. Seveda tak lokal ne bi smel biti zaprt, zbirališče za nekaj ljudi; to bi morala biti zibeljka bratstva med vsemi delavci, ki so iz raznih predelov Jugoslavije prišli k nam, da ustvarijo boljše življenje sebi in s tem posredno tudi nam. Zato jim moramo pri tem pomagati kolikor moremo, da se bodo počutili manj izgubljeno in osamljeno.

Potem bi tovariši iz bratskih republik manj tavalili po gostiščih in bi mnogi živeli bolj usmirjeno v svoje in naše zadovoljstvo. Svoj prosti čas bi lahko preživljali v takem lokal, ki bi bil njihova ožja domovina v malem. Veliko je takih, ki bi radi svoj čas preživljali bolj organizirano in ustvarjalno, pa se sami ne znajdejo. Jezik ne sme biti ovira za vključevanje v kulturna društva, ki že obstajajo. Za tiste, ki se ne morejo prilagoditi našemu načinu življenja in navadam, bi bilo potrebno organizirati kakšen klub ali društvo, kjer bi se udeleževali v materinem jeziku. Poleg tega bomo morali glede na naraščajoče število delavcev iz drugih republik in pokrajin organizirati tečaje slovenskega jezika, za katere je veliko povpraševanje. Tam naj bi se naučili le osnovnih razlik med srbo-hrvatskim in slovenskim jezikom in najpotrebnejših besed, da bi se lažje znašli med nami. Potem bi tudi bolj sodelovali na

zborih delovnih ljudi in se lažje vključevali v samoupravne organe in krajevne skupnosti, v katerih žive. Bolj bi razumeli tudi pravilnike in sporazume, po katerih se morajo ravnati, da bodo lahko dobri člani našega kolektiva in naše samoupravne družbe; počutili bi se mnogo bolj enakovredno, tako pa se sedaj prenekateri hoče uveljaviti z negativno vlogo v družbi, ker za pozitivno ne najde načina.

Domačini jim moramo pomagati, da se bodo bolj znašli in pravilno usmerjali svoje udejstvovanje v prostem času. Moramo združiti vse sile prav tako kot v času NOV, ko se je bratstvo in enotnost kazala na vsakem koraku. Tudi danes eni brez drugih ne moremo in nčemo živeti, saj je le v slogi moč in pogoj za uspešno delo. Zato se v teh težkih časih mednarodne napetosti še bolj čvrsto zedinimo, da bomo v naši socialistični samoupravni skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije nepremagljivi. To-



Novoizvoljeni delavski svet DO Zasavski premogovniki se je sestel 11. aprila 1980 na svoji prvi seji, v sejni sobi SOZD REK EK.

(Foto: A. Bregant)

variš Tito je vedno poudarjal, da moramo čuvati bratstvo in enotnost, saj je to ena od največjih pridobitev NOB. S tem, da se bomo razumeli med seboj, bomo izrazili tudi svojo privrženost našemu velikemu voditelju in dokazali, da smo se od njega tudi nekaj naučili. Nadaljevati moramo njegovo

delo po smernicah, ki nam jih je nakazal in bratstvo in edinstvo je ena najpomembnejših, ki se kaže v odnosih med posamezniki, skupinami ljudi, prav tako kot med republikami in pokrajinami, ki so si povsem enakopravne in enake. Če bomo mi pokazali malo več razumevanja za njihove prob-

leme, oni pa nekaj več volje, uspeh ne bo izostal. S tem bomo dokazali, da smo vredni, da smo živeli v Titovem času in da se Titova Jugoslavija tudi po Titu ne bo v ničemer spremenila tudi glede notranje ureditve in odnosov med narodi.

Lojzka MIKANOVIČ

Obisk mladih iz Lazarevca

Lazarevac in Trbovlje sta pobrateni občini. Za še boljše stike med dvema pobratenima občinama, smo se povezali tudi z mladimi iz REIK KOLUBARE iz Lazarevca.

Tako so nas dne 12. 4. 1980 obiskali mladinci tega kombinata. Po sprejemu smo imeli najprej kratek razgovor. V njem so sodelovali tudi predstavniki zveze komunistov, sindikata, vodja TOZD in pa predstavniki OO ZSMS TOZD Premogovnik Trbovlje. Pogovarjali smo se o izkušnjah pri delu mladih v naši TOZD in pa mladih v SOZD REIK Koluba-

ra. Nato so si naši gostje ogledali rudnik Trbovlje. Bili so presenečeni nad pogoji dela v jami in načinom pridobivanja premoga, kajti v Lazarevcu imajo dnevni kop in je način proizvodnje bistveno drugačen. Delo v rudniku jih je zelo zanimalo, postavljali so vrsto vprašanj, na katera so dobili tudi zadovoljive odgovore.

Po ogledu jame smo mlade iz Lazarevca peljali v muzej revolucije v Trbovljah, kjer so bili seznanjeni z zgodovino revirjev, po ogledu muzeja pa so si še ogledali znamenitosti Trbovelj.

Pozno popoldne smo naše goste odpeljali na Partizanski vrh. Tu smo organizirali tovariško srečanje, kjer smo spet izmenjali naše izkušnje pri delu na vseh področjih in ugoto-

vili s kakšnimi težavami se srečujemo pri tem.

Na partizanskem vrhu smo tudi prespali, naslednji dan pa smo si ogledali še Barličevo domačijo na Čebinah. Tu smo jim na kratko opisali pomen te domačije in pomen ustanovnega kongresa KPS.

V nedeljo zvečer pa smo naše goste pospremili domov in jim obljubili, da jim bomo ta obisk vrnili, da bomo z našimi srečanji nadaljevali.

Naše srečanje je potekalo v prijateljskem vzdušju, kar je še okrepilo vezi med pobratenima občinama Trbovlje in Lazarevac. Mladi iz premogovnika Trbovlje smo dobili nove prijatelje iz bratskega mesta na jugu Srbije.

Branko Lipovšek

Revirska mladina gre v brigade

Člani centrov za mladinske delovne akcije pri občinskih konferencah ZSMS zasavske regije (Zagorje ob Savi, Trbovlje in Hrastnik) so že v mesecu januarju začeli evidentirati brigade po osnovnih organizacijah ZSMS za letošnje mladinske delovne akcije. Centri za obveščanje in propagando so

odigrali pomembno vlogo, kar dovolj zgovorno priča že sam podatek, da je bilo evidentiranje brigadirjev v veliki večini zaključeno že v prvih dneh aprila.

Sodelovanje obeh centrov se je odražalo tudi na drugih področjih, saj so bili mladinci pravočasno in temeljito seznanjeni s potekom priprav na letošnje mladinsko prostovoljno delo v občini, regiji in širše preko občinskih mladinsko informativnih glasil. Seznanjenji pa so bili tudi prek ostalega načina obveščanja (plakatov, razstave za 1. april — dan brigadirjev v avli delavskega doma Zagorje, filmov o MDA, ki

so se jih v preteklih letih udeležili zasavski mladinci, radijskih oddaj »Za mlade« na lokalni radijski postaji Trbovlje in dnevnega časopisja).

In kje bo zasavska mladina v letošnjem letu sodelovala na mladinskih delovnih akcijah?

Mladi brigadirji iz Zagorja bodo sodelovali v brigadi »Franc Farčnik« na zvezni mladinski delovni akciji Delibatska peščara v SAP Vojvodina. Hrastniški brigadirji na MDA Džerdap v tretji izmeni z MDB »3. julij«, brigadirji iz Trbovelj pa z brigado »Ustanovni kongres KPS v drugi izmeni na MDA Sava. Pionirji vseh treh občin bodo sodelovali v pionir-

ski brigadi »Rdeči revirji« na republiški MDA Goričko 80. Poleg tega bodo izmenjali brigadirje s pobratenimi mesti (Aleksinac, Lazarevac in Raška) ter skupno sodelovali v brigadi »Bratska mesta« v tretji izmeni MDA Kozjansko 80. Letos prvič pa bodo zagorski in aleksinski brigadirji sodelovali še z mladinci Omiša v MDB »Džuro Pucar Stari«.

Ta pa še ni vse. Mladi so že pričeli z lokalnimi mladinskimi delovnimi akcijami, tako v samih osnovnih organizacijah ZSMS, kot tudi na nivoju občine. Pripravljajo pa se že tudi na skupne regijske akcije. Vse te intenzivne priprave mladim omogočajo, da bodo na tiste prave akcije čez mesec dni šli resnično usposobljeni in pripravljeni. Seveda pa ne gre prezreti še teoretičnega usposabljanja, tako članov za vodstva brigad, kot tudi posameznih interesnih področij ter celotnega članstva, ki se bo udeležilo republiških in zveznih MDA. K usposabljanju sodijo tudi kulturni programi, ki jih že in še bodo mladi pripravili na lokalnih akcijah. Prosti čas bodo na lokalnih MDA izkoristili za organiziranje športnih tekmovanj v vseh možnih disciplinah. Seminarje za usposabljanje brigadirjev bodo vodili mladinci, ki so se udeležili usposabljanja na seminarjih, ki jih je organizirala RK ZSMS, oziroma republiški center za MDA.

Mladi te dni že aktivno delajo na lokalnih akcijah, ki imajo tako svoj pomen za letošnjo stabilizacijska prizadevanja (mladi v Kemični tovarni Hrastnik so v popoldansko solidarno delo pritegnili tudi nekoliko starejše, kar vse kaže na pozitivne spodbude mladih), kot tudi za urejanje infrastrukturnih objektov v krajevnih skupnostih ter čisto in zdravo okolje (očiščevalna akcija potoka Medija in zelenic zagorskih osnovnošolcev in dijakov Centra strokovnih šol).

Brigadirski dnevi se spet tako končujejo s prešernim

smehom, z brigadirsko pesmijo ter zvoki harmonike. Mladi na tak način ponovno izkazujejo mladostniški zanos in navdušenje za solidarnostno delo v samoupravnih socialistični Jugoslaviji kot so ga njihovi očetje in matere v tistih prvih letih izgradnje porušene domovine. Da so mladi resnično navdušeni nad takimi akcijami in brigadirskim življenjem dokazuje podatek, da je iz dneva v dan več mladink in mladincev — brigadirjev, ki želijo

sodelovati na republiških in zveznih MDA ter prispevati svoj delež v izgradnjo boljšega in še lepšega jutri.

Za letošnji uspešni postopek evidentiranja brigadirjev je pripomogel levji delež korak, ki so ga mladi naredili na področju sodelovanja in povezovanja regijskih občin, saj skoraj vse priprave tečejo po enotnem načrtu, ki so si ga začrtali na nivoju regije.

Drago JAMNIK

Štafeta mladosti v Revirjih

Koncem marca t.l. je iz Novega Sada krenila na pot štafeta mladosti. Navzočih je bilo okoli 150.000 prebivalcev Vojvodine ter številnih uglednih gostov. Vse je prevečala velika želja, da bi tovariš Tito čimprej ozdravel.

Na poti po Sloveniji se je štafeta mudila v revirjih v ne-

deljo 27. aprila. Na ploščadi pred Delavskim domom v Trbovljah se je zbralo okoli 3.000 občanov v glavnem šolarjev iz vseh šol, navzoči pa so bili tudi številni drugi občani in odgovorni tovariši na čelu z Mihom Marinkom, članom sveta federacije. Od 12,30 do 13,20 je potekal kulturni program, v katerem so sodelovali Delavska godba Trbovlje, Mladinski pevski zbor Trbovlje pod vodstvom Ide Virt in s spremljavo harmonikarja J. Skrinarja. Nastopil je tudi folklorni ansambel srednješolskega kulturnega društva Trbovlje, recitatorji, zabavni ansambel, ritmični krožek iz OŠ PE A. Hohkraut, glavnostni govornik pa je bil narodni heroj Anton Vratnar



Panorama stare rudarske stanovanjske kolonije v Hrastniku.

(Foto: A. Bregant)

— Antonesko. Ob 13,20 je štafeta, ki je prispela iz Hrastnika, obšla rudarske kolonije in se skozi jašek III napotila po rovu do ustja jame Trbovlje. Nosilec štafetne palice mladinec J. Bertole je spregovoril nekaj pozdravnih besed, nato pa je ob 13,25 štafeta mladosti krenila proti Zagorju. Vreme je bilo lepo, vedro in vzdušje vseh navzočih slovesno.

Mladi delovne organizacije IMD smo sodelovali pri TITOVŠTAJETI

V nedeljo dne 27. 4. 1980, smo mladi iz delovne organizacije Industrijsko montažne delavnice Trbovlje, sprejeli Titovo štafeto pri ribniku na Gvidi.

Ponesli smo jo od ribnika do jaška tri, kjer smo jo predali mladim rudarjem, ki so jo ponesli v jamo.

Mladi iz delovne organizacije IMD smo ponosni, da smo lahko sodelovali pri štafeti in ponesli z njo naše pozdrave in dobre želje našemu dragemu tovarišu Titu.

Dan pred tem smo enotno nastopili mladi obeh TOZD in delovne skupnosti ter svečano okrasili plato na Gvidi, ga očistili in posuli s peskom. V nedeljo je na področju Gvide pred delavnico in jaškom plapolalo nešteto zastav, vzdušje je bilo čudovito. Tako smo vsaj delno izrazili naše občudovanje tovarišu Titu, kot da bi hoteli vsi v en glas zavpiti:

TITO, RADI TE IMAMO!

Stanka Lipovšek

V nov spopad

19. aprila je Center za klubske dejavnosti pri OK ZSMS Zagorje organiziral v lutkovni dvorani Delavskega doma mladinski ples z disko glasbo. Uvodnih nekaj minut so posvetili predstavitvi ansambla Pink Floyd. Pred štirinajstimi dnevi so mladim na podoben način predstavili Beatle.

Mladi Zagorjani bodo z omenjeno obliko organiziranja mladinskih plesov nadaljevali. Tako bodo organizirano preživljali prosti čas. V tem vidijo edini izhod, da mlade končno »potegnejo od šankov in zatohlih oštarij« v svet mladosti, torej v svet, ki mu mladi rod pripada. Spopasti pa se bodo morali še s cigaretomanijo in alkoholizmom med mladimi in jih prepričati, da to še zdaleč ni dokaz potrditve odraslosti, temveč slabosti in zlo mlade generacije.

Drago Jamnik

Kaj sploh hočejo?

Komisija za klubske dejavnosti pri OK ZSMS Zagorje je 11. aprila organizirala mladinski ples z ansambлом Predmestje v DPO Kisovec.

Takšno obliko preživljanja prostega časa mladi pogrešajo, vendar je bila udeležba slaba. Vzroki skromne udeležbe naj bi bili v razmeroma visoki vstopnini, slabi informiranosti (plakati so na prireditve pravočasno opozarjali pa še obvestilo v mladinski oddaji »za mlade« na lokalni radijski postaji Trbovlje tik pred prireditvijo je mlade opozorilo na ples), neprijeten odnos ansambla med mladimi (kar kaže, da bo v prihodnje o organiziranju plesa potrebno razpravljati le malo širše kot le v krogu komisije na nivoju OK ZSMS) in prevelika konkurenčnost (edinega privatnega disko kluba pri Mačku).

Komisija za klubske dejavnosti rešuje še eno nerešeno vprašanje, kaj mladi sploh hočejo? Odgovor na to sila zapleteno in zahtevno vprašanje pa bodo lahko poiskali in našli le v tesnejših stikih z mladimi v bazi.

Drago Jamnik

Civilna zaščita v krajevni skupnosti

V soboto 12. aprila 1980, je bila opravljena v sejni dvorani SO ob udeležbi članov štabov CZ iz vseh desetih krajevnih skupnosti in predstavnikov vodstev DPO vsestranska analiza dvomesečnega tečaja. Obiskovali so ga člani štabov CZ iz KS, zanje pa ga je pripravil, v okviru svojega rednega delovnega in učnega načrta, občinski štab CZ Trbovlje.

Analiza je pokazala, da so vsi člani štabov enot CZ povsem dojeli svoje naloge in uspešno opravili vaje in testni preizkus znanja.

Ob danih predpostavkah za razne možne nastale situacije, so udeleženci tečaja (angažiranih je bilo preko sto) uspešno reševali vrsto zapletenih operacij, ki jim jih nalagajo z vojno razporeditvijo (VR) dane dolžnosti. Le-ti so povsem obvladali in pokazali potrebno strokovno znanje za primere izrednih situacij in stopenj pripravljenosti.

Največje uspehe so dosegli pri obvladovanju reševalnih akcij, kar je sila pomembno v primeru eventualnih vojnih razmer ali ob raznih elementarnih nesrečah.

Ugotovljene in povzete izkušnje iz podane analize bodo še kako koristile za nadaljnje delo v okviru obrambnih priprav, varnostnih in samozaščitnih razmer v občini, v smislu SLO in opravljanju nalog v izrednih razmerah.

Preverjanje znanja na vajah štabov in pripadnikov enot CZ je v teh obrambnih strukturah v Trbovljah ustaljena praksa, le-to pa je hkrati zagotovilo, da

lahko povsem zaupamo tovarišicam in tovarišem odrejenim na te dolžnosti, ki si tudi sami prizadevajo, da bodo čimbolj usposobljeni za naloge, ki jih čakajo v izrednih pogojih dela.

Za uspešno delo in dosežke na področjih delovanja civilne zaštite je skupščina občine Trbovlje lani prejela visoko priznanje - PLAKETO Centra za CZ zveznega sekretariata za ljudsko obrambo SFRJ. Le-to daje spodbudo in hkrati obveznost za še večje prizadevanje pri izpolnjevanju nalog na tem pomembnem področju družbenih dejavnosti. Ob skupnih naporih bodo vse te naloge tudi uresničene.

Rudi Matko



Člani občinskega štaba civilne zaštite v Trbovljah pod vodstvom komandanta Toneta Ličarja, spremljajo razpravo udeležencev tečaja CZ. Posnetek iz seje dvorane občine Trbovlje. (Foto: S. Weiss)

OK ZRVS Hrastnik pregled dela

Konec meseca aprila je občinska konferenca ZRVS v Hrastniku sklicala svojo redno konferenco, ki jo je posvetila analizi minulega obdobja kakor tudi smernicam nadaljnjih aktivnosti.

Zveza rezervnih vojaških starešin je tudi v minulem letu posvetila vso pozornost izobraževanju in usposabljanju svojega članstva. Sem lahko vključimo redno tak-

tično vajo, taktično-tehnični zbor kakor tudi strokovno ekskurzijo. Za realizacijo le-te so si v minulem letu izbrali ogled inženirskega centra v Karlovcu. Izobraževanje so predavatelji izvajali tudi po posameznih krajevnih konferencah, pri čemer so prikazovali tudi posamezne filme.

Kot vir lastnega izobraževanja so starešine uporabljali gradivo iz

Naše obrambe. Po številu pridobljenih naročnikov je hrastniška občina na drugem mestu v naši republiki, naročniki pa so prav vsi starešine v občini.

Sodelovanje z ostalimi organizacijami je še naprej potekalo v medsebojnem utrjevanju in povezovanju z družbenopolitičnimi organizacijami, štabom TO, organom za ljudsko obrambo in notranje zadeve in še posebej z organizacijo ZZB NOV v smislu utrjevanja in ohranjanja revolucionarnih tradicij in pridobitev NOB. Zelo aktivni pa so bili starešine na področju dela in vzgoje mladine, ki so jim nudili svojo pomoč, strokovno znanje in izkušnje pri pripravi na tekmovanje 30-letnice organiziranega pouka obrambne vzgoje mladine, ob izvedbi taktično-orientacijske vaje, obrambnih dni, pouka oborožitve ipd. Ze utečenim oblikam dela z mladimi bodo v tem obdobju dodali prevzem mentorstva obrambnih krožkov na osnovni šoli narodnega heroja Rajka, za kar je med učenci od 5. do 8. razreda precejšnje zanimanje.

V preteklem letu so se starešine udeležili prvega pohoda po poteh zasavskih revolucionarjev, ki ga je v spomin Frca Keršiča organizirala OK ZRVS iz Trbovelj. Ta manifestacija je naletela na pomemben odziv, zato bodo pohod imenovali tradicionalni in si prizadevali za njegovo stalno vsakoletno organizacijo. Med organizatorji pa se bo pojavila tudi hrastniška občinska konferenca ZRVS.

Bodoče delo bo namenjeno različnim oblikam izobraževanja: idejnopolitičnemu in marksističnemu



Nov del Hrastnika je zrasel na Logu v povojnem času.

(Foto: A. Bregant)

izobraževanju, splošnemu vojaškemu usposabljanju, samozaščitnemu usposabljanju, ki bo povezano tudi z izpiti iz posameznih področij. Program pa vsebuje tudi akcije kot so npr. nudenje strokovne pomoči šolam, organizacija tehničnega zbora, tradicionalno športno tekmovanje in proslava v počastitev JLA, strokovna ekskurzija, aktivnost ob izvedbi akcije NNNP in podobno.

Posebej bodo morali reševati še nekatera vprašanja: boljšo organizacijo in pripravo informativnih sestankov ali konferenc o posameznih aktualnih zunanjepolitičnih in drugih dogodkih. Z organizacijo dela po krajevnih konferencah še niso povsem zadovoljni, čeprav organizacijske in kadrovske zadeve dobro potekajo, še vedno pa niso zaživele nekatere posamezne organizacijske oblike.

Razmišljajo tudi o možnosti izdajanja biltena OK ZRVS v okviru občine oz. z medobčinsko povezavo v okviru medobčinskega sveta ZRVS, ki za občine Trbovlje, Zagorje in Hrastnik deluje v Zasavju. S tem bi povečali informiranost članstva tudi z aktualnimi vprašanji s področja dela občinske konference.

Jasna Kosm

Podeljene so bile prvomajske listine

19. maja t.l. je predsedstvo sveta zveze sindikatov Jugoslavije podelilo letošnje prvomajske listine. Te listine je prejelo večje število osnovnih organizacij sindikata tudi iz Slovenije, med drugim tudi osnovna organizacija tovarne Iskra — TOZD Tovarna polprevodnikov Trbovlje.

Listina je posebno družbeno priznanje za osnovne organizacije sindikata za dosežke v razvoju samoupravnih socialističnih odnosov ter za prispevek k povečanju proizvodnje in produktivnosti dela. V trboveljski Iskri organizaciji sindikata so se že od leta 1972 dalje izjemno angažirali za sanacijo tovarne, ki je poslovala z izgubo.

548 delavcev, pretežno žensk, se je odreklo povečanju osebnih dohodkov, zvišali so produktivnost, izboljšali delovno disciplino in uspeli uresničiti sanacijske programe v TOZD. Svojo dejavnost so usmerili v uvajanje moderne tehnologije, v raziskave, zniževanje materialnih stroškov, boljšim izkoriščanjem proizvodnih zmogljivosti in večanju produktivnosti, hkrati pa je osnovna organizacija sindikata usklajeno delovala z vsemi družbenimi dejavniki. Čestitamo!

Alojz Ribič dobil republiško priznanje

Republiška konferenca SZDL Slovenije je 27. aprila 1980 ob republiškem prazniku ustanovitve OF podelila republiška priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Slavje je potekalo v Ljubljani. Slavnostni govornik je bil predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič.

Med letošnjimi dobitniki priznanja iz revirjev je bil tudi Alojz Ribič, bivši dolgoletni član našega kolektiva. Priznanje je dobil za uspešno družbeno-politično delovanje in razvijanje revolucionarnih tradicij v revirjih. Čeravno je bil tovariš Ribič do nedavnega zaposlen v REK Velenje in stanuje že nekaj časa v Celju, je še vedno tesno povezan z vsemi tremi revirskimi občinami. Sodeluje pa domala na vseh manjših in večjih prireditvah v revirjih.

Čestitamo!

Podeljena so bila občinska priznanja Osvobodilne fronte ter Srebrni znaki sindikatov Slovenije

Dne 25. aprila tega leta sta bili v revirskih občinah Trbovlje in Zagorje organizirani osrednji proslavi v počastitev dneva ustanovitve OF in praznika dela, 1. maja, v Zagorju pa tudi v počastitev 35. obletnice osvoboditve Zagorja. Osrednja proslava v počastitev obeh jubilejev je bila organizirana tudi v Hrastniku, in sicer 29. aprila 1980.

Žirije za podelitev »priznanja OF slovenskega naroda« pri občinskih konferencah socialistične zveze delovnih ljudi v vseh treh revirskih občinah so ob letošnjih jubilejih podelile priznanja izbranim občanom, društvom in organizacijam, ki so jih predlagale revirske družbenopolitične in druge organizacije.

V Trbovljah je podelil »priznanje OF slovenskega naroda« Ivo Trentelj, predsednik občinske konference SZDL Trbovlje, in sicer naslednjim: Prostovoljnemu gasilskemu društvu Čeče, Krajevnomu združenju ZZB NOV Vladimir Iljič Lenin, Franju Glavici, Albinu Hauptmanu, Slavi Pirnar, Stanetu Skubicu, Miroslavu Škrinjarju, Janezu Zalazniku.

V Zagorju je podelil priznanja Drago Butja. Prejeli pa so jih: Leopold Krznar, Marjan Kovač, Franc Lazar, Anton Prosenc, Karel Razboršek, Ljubomir Vutkovič.

V Hrastniku pa so prejeli priznanja: Športno društvo Invalid Hrastnik, Anton Brečko, Albin Dušak, Franko Gašperut, Jože Gerhard, Alojz Janežič, Rudi Kirhmajer, Stanko Laznik starejši, Samo Logar, Andrej Primon, Mimi Stošicki,

Drago Vučetič. Podelil pa jih je Vlado Sihur, predsednik občinske konference SZDL Hrastnik.

Na osrednjih proslavah vseh treh revirskih občin vsako leto poleg priznanj OF podeljujejo tudi srebrne znake sindikatov Slovenije. Poleg srebrnih znakov, ki se podeljujejo na ravni občin, slovenski sindikati podeljujejo tudi zlate znake, vendar le na republiški ravni. Podelitev teh priznanj je povezana s proslavami v počastitev praznika dela 1. maja, pa tudi ustanovitve OF.

Letošnje leto so bila podeljena priznanja sledečim zašlužnim sindikalnim delavcem in sindikalnim organizacijam:

V Trbovljah so priznanja prejeli: Osnovna organizacija sindikata »PEKO«, Janez Oberžan iz DS ASO SOZD REK EK, Franc Podbevšek iz DO IMD SOZD REK EK, Tonza Holič iz ABC 1. junij TOZD GROSIST, Janez Češnovar, bivši predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Trbovlje.

V občini Zagorje pa so prejeli priznanja: Maks Puh, TOZD Premogovnik Kotredež SOZD REK EK, Miroslav Baloh, SIPOREX Zagorje, Franc Horvat, KOP Zagorje, Jana Lunar, LISCA, Đevad Alimanović, MERX PEKARNA Zagorje, OO Sindikata Lisca.

V Hrastniku pa: Miha Ačkun iz Sijaj Hrastnik, Anica Greben — Sijaj Hrastnik, Marjana Drev — Steklarna Hrastnik Adolf Kajzer — Steklarna Hrastnik, Milka Kovač — TKI Hrastnik, Vilko Kovač — TKI Hrastnik, Franc Kreže — TOZD Premogovnik Hrastnik, SOZD REK EK, Avgust Novak — Steklarna Hrastnik, Vlado Preskar — Steklarna Hrastnik, Franc Romih — TOZD Premogovnik Hrastnik, SOZD REK EK, Viktor Ramšak — Samoupravna stanovanjska skupnost Hrastnik, Metka Strgaršek — SGP Hrastnik, Ivan Šmit — DS SS DO ZPT SOZD REK EK, Mirko Štromajer —



Sodelavke Jutranjke, TOZD v Hrastniku, so si ogledale pridobivanje premoga v jami Ojstro, v Hrastniku, ob spremstvu naših sodelavcev.

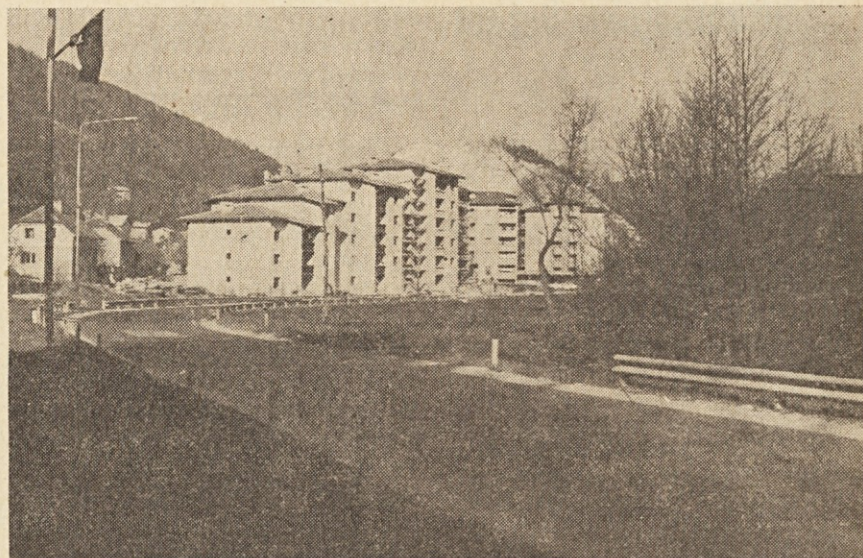
(Foto: J. Kirič)

TKI Hrastnik, Osnovna organizacija sindikata TOZD I — Steklarna Hrastnik.

Prejemnikom priznanj OF in srebrnih znakov Zveze sindikatov Slovenije so na osrednjih proslavah izrekli prisrčne čestitke ter se jim zahvalili za dolgoletni trud in aktivnost.

Tem čestitkam se pridružujemo tudi vsi delavci Revirskega energetskega kombinata Edvarda Kardelja.

I. L.



Kmalu bodo dokončali nov stanovanjski blok v Kisovcu. Zgradil ga je GIP BETON Zasavje, TOZD Operativa Zagorje, po naročilu samoupravne stanovanjske skupnosti Zagorje.

(Foto: L. Vozelj)

GRB občine Zagorje ob Savi so prejeli

Ob letošnjem 1. maju je skupščina občine Zagorje ob Savi podelila drugim občanom v

znak priznanja za uspešno sodelovanje, svoj grb. Prejeli so ga:

— BAJCAR Vinko, Zagorje ob Savi, BELEC Ivan, Litija, CETINSKI Andrej, Ljubljana, CVEBLAR Viktor, Ljubljana, FILAČ Franc, Trbovlje, ČREŠNIK Viktor, Zagreb, GRAŠIČ Anton, Naklo, GRAŠIČ Srečko, Radeče, HERLE Franc, Mengeš, HREN Franc, Ljubljana, JER-

MAN Mirko, Ljubljana, JEVSNIK Adi, Ljubljana, KOKALJ Stane, Celje, KOKALJ Stanko, Ljubljana, KRULC Ivan, Červar-Porat, Poreč, MATIČIČ Božo, Kamnik, MUŠIČ Ivan, Mengeš, POLJANŠEK Tone, Kamnik, POVŠE Avgust, Trbovlje, VIDOVIČ Gojko, VINDIŠ Alojz, Maribor, VINDIŠ Vera, Maribor.

I. L.

(drugo nadaljevanje) Partizanski napad na rudnik Trbovlje

Nezadovoljiva samoiniciativnost partizanov. Tako v brežiški akciji partizani niso mogli zaradi snega in neurja opraviti svojih nalog na terenu.

Nezadovoljivo delovanje partijskih članov, političnih komisarjev in poveljnikov. Resen položaj nam nalaga, da moramo zaradi krvavih izkušenj v zadnjem času spremeniti bojno taktiko, če naj hodimo po stopinjah ostalih slovenskih in jugoslovanskih partizanskih čet. Vodstvo komunistične partijske organizacije na Štajerskem poziva zato vse tovariše, partizane, komandante in politične komisarje in člane Partije, naj si zapomnijo naslednja osnovna navodila, ki naj jim bodo osnovna vodila vedno in povsod, da bi zagotovili pravilno in uspeha polno partizansko bojevanje.

Takoj preiti iz defenzive v ofenzivo po starem partizanskem pravilu: nenadoma napasti in se ne pustiti presenetiti. Prav pozimi in po drugih vremenskih ovirah je to edina rešitev pred uničenjem. Žrtve v Trbovljah naj nam bodo zadnji opomin.

Sovražnika je treba nenehno napadati. Tako bo v njegovih vrstah nastala zmeda in demoralizacija in tako mu bomo po porazih onemogočili zbiranje.

Sovražnika je treba povsod in z vseh strani napadati na njegovih najbolj občutljivih

mestih. Le tako mu bomo preprečili koncentracijo njegovih sil in se izmaknili usodnim udarcem.

Takoj preiti k hitremu in brezobzirnemu uničenju denunciantov.

Vzpostaviti strogo vojaško disciplino na podlagi politične zrelosti in partizanske zavesti:

a) straže je treba organizirati povsod, vedno v vsakem primeru. Vsako površnost in opuščanje je treba kaznovati s smrtjo;

b) patrole so oči in ušesa partizanskih skupin. Samo patrole lahko preprečijo, da ne bomo iznenada in nepripravljeni naleteli na sovražnika;

c) brezpogojna in pravilna izvršitev povelj in bojnih nalog ter popolna podvrženost partizanski komandi. Med akcijami in premiki razprava o poveljih ni dopustna. Za pravilnost povelj odgovarjajo partizanski poveljniki neposredno višjim poveljstvom.

Vsaka akcija mora biti šola za partizane. Po vsaki akciji je treba razpravljati o izkušnjah in tako preprečiti ponavljanje napak. Za vojaško vzgojo so odgovorni predvsem komandirji čet.

Zaradi ohranitve zaledja — najstrožja konspiracija. Vsako lahkomišelnost najstrožje kaznovati!

Samoiniciativa in iznajdljivost partizanov. Partizanske skupine in oddelki naj v vsaki situaciji najdejo sami izhod, ne da bi čakali povelje od zgoraj, na pomoč ali sklep Partije. Predpogoj za varnost in udarnost partizanov na Štajerskem je prav v njihovi avtonomiji.

Največja budnost v vseh primerih demoralizacije, panike, kapitulantstva, vrivanja vrnjencev in provokatorjev! Le na ta način in z vsestransko politično vzgojo bodo naše enote notranje čvrste in bodo omogočale zdrav razvoj partizanstva na Štajerskem in do kraja zagotovile izvedbo vojaških in političnih nalog narodnoosvobodilnega boja. Za dobro delovanje skupin so odgovorni predvsem partijski funkcionarji, člani Partije, politkomisarji, komandanti in vsak posamezni partizan.

Partizani, komandanti, komisarji, člani Partije!

Edino in samo brezpogojno izvajanje tega ukaza je podlaga partizanskega boja in bo preprečilo nadaljnje izseljevanje, mobilizacijo in teror hitlerjevskih banditov. Samo tako bomo zagotovili slovenstvo Spodnje Štajerske. Prežeti z narodnoosvobodilno idejo, ki jo podpirajo vsi Slovenci, bomo razbili hitlerjevski režim, kar je edina pot do zmage. Samo tako bomo izpolnili svojo zgodovinsko nalogo. Zima ne mo-

re in tudi ne bo mogla preprečiti našega boja«.

Ocena položaja je bila objektivna, kritika ostra. Štajerski partizani so jo sprejeli, iz nje pa napravili tudi ustrezne sklepe. Že 27. marca 1942 je bataljonski štab, ki sta ga vodila komandant Silas in politkomisar Bor, izdal osem točk obsegajoče dnevno povelje o koncentraciji vseh štajerskih partizanov z navodili za mobilizacijo, obveščanje, kurirskih vezah, akcijah v boju proti oportunistu⁶⁾.

V aprilu 1942. leta je bila v Revirjih obširna akcija za vstop v partizane. Z odhodom zagorskih mladincev in partijcev se je število partizanov v Revirjih podvojilo. Kot je razvidno iz okupatorskih tiraličnih seznamov, ki jih je izdajal komandant varnostne policije in varnostne službe za Spodnje Štajersko v Mariboru, je samo med 10. in 17. aprilom 1942 odšlo iz zagorskega rudnika 33 mladih rudarjev⁷⁾. Vsi ti so že od leta 1941 delovali kot mladinci, skojevci in člani Partije v narodnoosvobodilnem gibanju.

Dne 13. aprila se je bataljon zbral v Plešah nad Zagorjem. Sestavljali so ga borci iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnika ter Savinjske doline. Partizani s Pohorja in šaleške skupine še niso prišli. V poveljstvu bataljona so bili — Knez Rudi-Silas, komandant, Boris Čizmek-Bor, politkomisar, Lojze Vresk-Slavko, namestnik komandanta in Jože Umek-Zepl, intendant. Kasneje se je vključil v poveljstvo kot zdravnik še Polh Franc-Izak.

Takoj po formiranju so posamezne skupine opravile nekaj manjših akcij. Štab bataljona pa je skupaj z revirskim okrožnim sekretarjem Fricem Keršičem-Galom, pripravljaval večjo vojaško diverzantsko akcijo.

Pomen dejavnosti štajerskih partizanov na pomlad 1942. leta je treba presojati povezano s takratnimi dogajanjem na drugih bojiščih.

Zimska protiofenziva Rdeče armade na vzhodnem bojišču je že slabela. Hitler je pripravljaval novo ofenzivo, ki je v poletnih mesecih 1942 nemški vermaht in njegove zaveznike pripeljala do Stalingrada na Volgi in do kavkaških vrhov. Res je sicer, da nemški vermaht zaradi izgub, ki mu jih je zadala Rdeča armada, ni mogel začeti napada na vseh delih vzhodne fronte hkrati, kot je to napravil poleti 1941. Prav tako tudi ofenzivnih operacij na južnem delu vzhodne fronte ni zmozel sam, ampak je to lahko storil s podporo armad svojih fašističnih zaveznikov Italijanov, Romunov, Madžarov in Slovakov. Nemajhno število nemških divizij pa so nase vezali partizani in to predvsem na Balkanu. Zato je Hitler v svojem razgovoru s poglavnikom Pavelićem temu dejal, da zaradi težav na Hrvaškem da na voljo hrvatske enote, določene za vzhodno fronto in da zatrejo uporniško gibanje v lastni državi. Takrat so Pavelićevo ustaško oblast doma varovale močne enote Nemcev in Italijanov. Moč njegove vojske pa so ocenjevali na 140 tisoč mož.

Nemški in italijanski štabi so takrat v Jugoslaviji že pripravljali tretjo ofenzivo proti enotam narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije. V ta namen so imeli vrsto medsebojnih razgovorov in vojaških posvetov: 27. februarja v Rimu, nato še skupaj z vojaškimi predstavniki Pavelićeve »Neodvisne države Hrvatske«, 2., 3. in 14. marca v Opatiji. Te razgovore so Nemci in Italijani sami nadaljevali 28. marca v Ljubljani. Izdelali so skupen načrt uničenja jugoslovanskih »upornikov«. Po tem načrtu naj bi najprej skupaj uničili partizane v vzhodni Bosni. Začetek ofenzive je bil določen 15. aprila 1942. Potem bi Nemci skupaj z ustaši in hrvatskimi domobranci »očistili« partizanov območje zahodne Bosne. Italijani pa so nameravali pri »pomirjevanju« Črne gore in Sandžaka, poleg svojih »črnih sraj«, v ofenzivi proti partizanom uporabiti še Mihailovićeve čet-

nike. V vseh teh operacijah pa okupatorji niso dosegli svojega cilja. Partizani so se začasno umaknili iz vzhodne Bosne, Črne gore in Sandžaka, medtem ko so v drugih krajih že začeli s protiofenzivo.

Po podatkih Vojnogodovinskega instituta v Beogradu⁸⁾ so na prelomu 1941/42 v Sloveniji obstajale in delovale naslednje enote: I. štajerski bataljon (razdeljen na skupine) na Štajerskem, bataljon Ivana Cankarja na Gorenjskem, bataljon Ljube Šercerja na Travnici gori na Notranjskem, II. štajerski bataljon na Pugledu na Dolenjskem in Pivška četa na Primorskem. Globoko sem prepričan, da je bil še en bataljon ali dve četi na Kočevskem, iz katerega sta kasneje nastala dva bataljona Dolenjskega odreda, iz njih pa so se razvili Dolenjski, Belokranjski in Kočevski odred.

Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet je že aprila 1942 izdalo ukaz o ustanovitvi štirih grup odredov: prve grupe na Gorenjskem, druge na Štajerskem, tretje na Notranjskem in četrte grupe odredov na območju med progo Maribor — Zidani most in takratno hrvaško ter madžarsko mejo, tako, da sta bili v severovzhodni Sloveniji določeni kar dve grupi odredov. Do ustanovitve IV. grupe odredov ni prišlo nikoli.

Koncem meseca marca so na Dolenjskem iz bataljonov, pod poveljstvom Franca Rozmana-Staneta, ki so bili namenjeni na Štajersko, ustanovili I. slovensko brigado, ki pa so jo na intervencijo glavnega poveljstva morali reorganizirati v II. štajersko grupo odredov. V njenem sestavu sta bila Pohorski in Savinjski odred. V slednjega je bil vključen I. štajerski bataljon, ki je takrat edini obstojal na območju Štajerske.

Nemški okupator je takrat stopnjeval nasilje na Gorenjskem in Štajerskem. Ozemlje na Štajerskem je prekril z okrepljenimi policijskimi in vermanskimi postojankami. Na vsako telefonsko obvestilo o po-

javu partizanov so takoj ukrepali. Lotili so se tudi posebnih ukrepov proti mogočim vpadom partizanskih enot z Dolenjske in Notranjske na Štajersko in na Gorenjsko. Vso razmejitveno črto so dobro zastražili z obmejnimi in policijskimi enotami, sicer pa so jo postopno utrdili z žičnimi ovirami in minskimi polji.

Nemci so se dobro zavedali nevarnosti, ki jim preti z Dolenjske in Notranjske. Zato so poleg vojaških ukrepov na meji povečali pritisk na italijanske okupacijske oblasti, da odločneje nastopijo proti partizanom, sami pa so okrepili obveščevalno dejavnost v Ljubljani in ob meji. Glavni štab slovenskih partizanskih čet in ustanovljeni štabi grup so takrat intenzivno utrjevali in razširjali partizanske enote in osvobajali slovensko ozemlje. Od Kočevske se je po Dolenjski in Notranjski ter Beli Krajini širilo osvobojeno ozemlje. Začela se je partizanska pomlad. »Primavera« — pomlad pa so italijanski okupatorji tudi poimenovali svoj načrt ofenzive proti partizanom na Dolenjskem, Notranjskem, Beli Krajini in Kočevskem Rogu.

Tudi štajerski partizani so se na poziv Pokrajinskega komiteja dobro pripravljali.

Kot razberemo iz Silasovih zapiskov so partizani v Revirjih že 12. marca — torej pred koncentracijo na Plešah — načrtovali večjo vojaško akcijo na »logor nemške vojske«. Zaradi slabega vremena in izredno visokega snega so od napa-da odstopili.

(nadaljevanje sledi)

Karel Forte-Marko

⁶⁾ Zbornik dokumentov o NOB jug. narodov, VI. knjiga 2, dok. št. 33

⁷⁾ Meldeblatt des Kommandeurs der SIPO und SD in der Ustersteiermark (izvirnike hrani Inst. za del. gibanje v Ljubljani)

⁸⁾ Oslobodilački rat naroda Jugoslavije, 1941—1945, str. 255

Kulturno prosvetna sekcija

IV. operativne cone ob razformiranju

8. decembra 1944

8. DECEMBRA 1944 JE IMELA NASLEDNJE ČLANE:

orkester

1. Rems Konrad — violina 1, Trbovlje
2. Krulc Stane — violina 1, Trbovlje
3. Štih Edi — violina 2, Trbovlje
4. Rotar Franc — violina 2, Trbovlje
5. Bienelli Ivan — violina 2, Trbovlje
6. Sotlar Jože — saksafon Trbovlje
7. Suša Jože — klarinet, Trbovlje
8. Taušič Ado — pozavna, Trbovlje
9. Taušič Franc — pozavna, Velenje
10. Učakar Vinko — trobenta, Trbovlje
11. Rotar Ernest — kontrabas, Trbovlje
12. Jamšek Edi — tolkala, Trbovlje
13. Rožaj Robi — kitara, Trbovlje
14. Kovač Vili — kitara, Trbovlje

pevski zbor

15. Knez Vili — tenor 1, Trbovlje
16. Vrbič Pepi — tenor 1, Trbovlje
17. Jurišič Franc — tenor 1, Trbovlje
18. Kotar Franc — tenor 2, Trbovlje
19. Kotar Jože — tenor 2, Trbovlje
20. Cimperšek Janko — tenor 2, Trbovlje
21. Rodič Franc — tenor 2, Trbovlje
22. Tržan Tone — bas 1, Celje
23. Korošec Franc — bas 1, Trbovlje
24. Pečnik Milan — bas 1, Trbovlje
25. Mežnar Tone — bas 1, Zagorje
26. Lubi Željko — bas 1, Trbovlje
27. Zalaznik Janez — bas 2, Trbovlje
28. Čatar Franc — bas 2, Trbovlje
29. Bačnik Bine — bas 2, Trbovlje
30. Goljuf Franc — bas 2, Trbovlje
31. Virant Tone — bas 2, Trbovlje
32. Flere Janez — bas 2, Zagorje

dramska sekcija

33. Savšek Beno — član drame, Trbovlje
34. Odlazek Polde — član drame, Trbovlje
35. Pečnik Sivi — član drame, Trbovlje
36. Zadobovšek Gustl — član drame, Trbovlje

37. Mraz Ančka — članica drame, Trbovlje
38. Žitnik Oto — član drame, Ljubljana
- pomožno osebje
39. Čatar Pavla — kuharica, Trbovlje
40. Janež Zvonka — perica, Trbovlje

godba na pihala

41. Kalšek Anton — flavta, Trbovlje
42. Brezovnik Ivan — klarinet ES, Trbovlje
43. Plevnik Ervin — klarinet b 1, Trbovlje
44. Perpar Alojz — klarinet b 1, Trbovlje
45. Černičič Robert — klarinet b 2, Trbovlje
46. Hočevar Anton — klarinet b 3, Trbovlje
47. Abram Rudolf — klarinet b 3, Trbovlje
48. Tegelj Karel — rog 1, Trbovlje
49. Medvešek Franc — rog 2, Trbovlje
50. Dolanc Ivan — rog 3, Trbovlje
51. Zupanc Stanislav — rog 4, Trbovlje
52. Lenko Ivan — krilnica 1, Trbovlje
53. Vrhovnik Oto — krilnica 1, Trbovlje
54. Čehovin Dominik — krilnica 2, Trbovlje
55. Rotar Alojz — krilnica 2, Trbovlje
56. Dolinšek Jože — eufony, Trbovlje
57. Marin Ivan — bas-krilnica, Trbovlje
58. Podlesnik Franc — bas-krilnica, Trbovlje
59. Krajšek Albin — ufonij, Trbovlje
60. Čehovin Stanislav — bas-krilnica, Trbovlje
61. Zemva Lovro — tromba 1,
62. Vrtačnik Alojz — tromba 2, Trbovlje
63. Pavelšek Milan — tromba 3, Trbovlje
64. Fajdiga Božidar — Tromba 4, Trbovlje
65. Podbrežnik Ciril — tromba 5, Trbovlje
66. Pavelšek Ludvik — trombon 1, Trbovlje
67. Selevšek Viktor — trombon 2, Trbovlje
68. Podbrežnik Peter — bas trombon, Trbovlje
69. Hočevar Leopold — bas F

- 70. Razpotnik Matija — bas F
- 71. Špitaler Karel — bas B
- 72. Vozelj Franc — bobni mali, Trbovlje
- 73. Medved Viktor — boben veliki, Trbovlje
- 74. Uranič Edi — činele, Trbovlje vodje
- 75. Gobec Radovan — vodja sekcije in zborovodja
- 76. Skrinar Jože — namestnik vodje sekcije in vodja orkestra
- 77. Hudarin Tone — kapelnik godbe na pihala

PRIPIS:

Dobro se zavedam, da je zapisovanje spominov zelo občutljiva zadeva, posebno še o dogodkih, ki časovno še niso toliko odmaknjeni, da ne bi bilo živih prič, so se pa vendar dogajali že pred 35 leti in so nam vsem, ki smo te dogodke doživljali, v spominu, vendar lahko vsakemu po svoje.

Zavedam se tudi, da je v mojem pripovedovanju verjetno še marsikaj izostalo, mogoče tudi kaj

ni povsem točno, kar je tudi razumljivo, saj sem spomine obujal po beležkah iz mojega dnevnika, ki sem ga takrat pisal. Zato vabim vse, ki so v teh spominih našli sebe, svoje sorodnike ali znance in vedo o življenju kulturnikov v osvobodjeni Zgornji Savinjski dolini še kaj, da sodelujejo pri dopolnjevanju zapisov o dogodkih, ki so bili sestavni del našega osvobodilnega boja.

Jože Skrinar

Bila sem dvakrat osvobodjena

Na hribu pri Urhu, ki je nekakšen mejnik med Trbovljami in Zagorjem, živi tovarišica Mira Kovač, žena znanega trboveljskega vrtnarja, ki doma gospodinji. Zaposlena ni več, ker je zaradi nog velikokrat v bolnišnici. Noge so tiste, ki jo vsak dan znova spominjajo na vojno in vse tisto, kar je hudega doživela. Povedala nam je, da je dvakrat doživela veselje, ki se z besedami ne da opisati, bila je dvakrat osvobodjena.

Odgovorila nam je na nekaj vprašanj.

Zakaj so vas Nemci zaprli?

Bilo je leta 1944, ko je okupator že zelo razsajal po naši domovini. Malo je bilo ljudi, ki niso tega občutili. Mnogi so delali za partizane in med njimi sem bila tudi jaz. Zbirala sem hrano, obleko in druge stvari. Za to so zvedeli na gestapu. Nek naš zaupnik mi je rekel, naj se nemudoma umaknem, ker sem bila izdana. Dobila sem zvezo s partizani. Toda zgodilo se je, da so me Nemci ujeli, ko sem se odpravljala v partizane. V Trbovljah sem bila zaprta šest tednov in ni bilo lahko, toda prestala sem. Niso me več zasliševali, samo čakala sem šest tednov in nisem vedela, kaj bodo z mano naredili.

Kako ste se rešili zloglasnega Starega celjskega piskra?

Zgodilo se je nekaj, kar tudi v sanjah nismo mogli prič-

kovati. 15. decembra 1944 smo ob drugi uri ponoči zaslišali nekakšno rožljanje s ključi. Takoj smo bili vsi pokonci, ker nismo vedeli, za kaj gre. Vsi smo mislili, da se zopet pripravlja transport za taborišče. Toda ni bilo tako. Prišli so partizani, samo šest jih je bilo. V sobo je stopil najprej ječar, ki je odklenil celico, nato pa partizan, ki nam je rekel, naj se hitro in kar se da tiho spravimo na noge. Ne morem opisati tistih srečnih trenutkov, saj sprva tudi verjeli nismo, da bomo rešeni. Potem sem šla kar bosa v noč, v strahu, da se bom zbudila in ugotovila, da so samo sanje. S kurirji smo odšli proti Trbovljam. Nismo mogli na drugo stran Save, ker so bili vsi mostovi porušeni ali pa zastraženi. Nato smo prosili neko ženo, da je šla v Trbovlje po dokumente. Tako sem se vrnila domov in se nekaj časa skrivala in zdravila.

Ali ste pričakali svobodo kar doma?

Na žalost ne! Nemcem sem se zdela sumljiva, zato so me 8. januarju 1945 ponovno aretirali in me čez nekaj dni odpeljali v Begunje. V eni celici nas je bilo osemdeset. Celico smo morale vsak dan poribati, zato je bilo še kar čisto. Na hodniku je bila pripravljena hrana: repa in pesa. Ker smo bili zelo lačni, je velikokrat kdo izmaknil kakšno repo, ki je bi-

la boljša od pese. Če so nas zalotili, smo bili kaznovani tako, da tisti dan nismo dobili hrane. To se je nekajkrat zgodilo tudi meni.

Svobodo sem pričakala v Begunjah. Partizani so nas osvobodili 4. maja — Koroški order je bil to. Že nekaj dni smo vedeli, da so partizani zahtevali od nemške komande v Begunjah, da se preda. Zelo smo se bali, da bi nas tik pred svobodo postrelili. Vendar se je vse srečno končalo. Nato smo se odpravili peš v Trbovlje. Štiri dni smo hodili in 8. maja končno prišli v svoj ljubi in svobodni domači kraj. Ne morem popisati sreče, ki sem jo občutila, ko sem bila zopet doma. Trbovlje so bile praznično okrašene. Takoj po osvoboditvi smo začeli obnavljati porušeno domovino. Tudi pri tem sem pomagala.

Tovarišica Mira Kovač je tako lepo pripovedovala, da sva čisto pozabili, da morava domov. Prosili sva jo, če lahko še kdaj prideva.

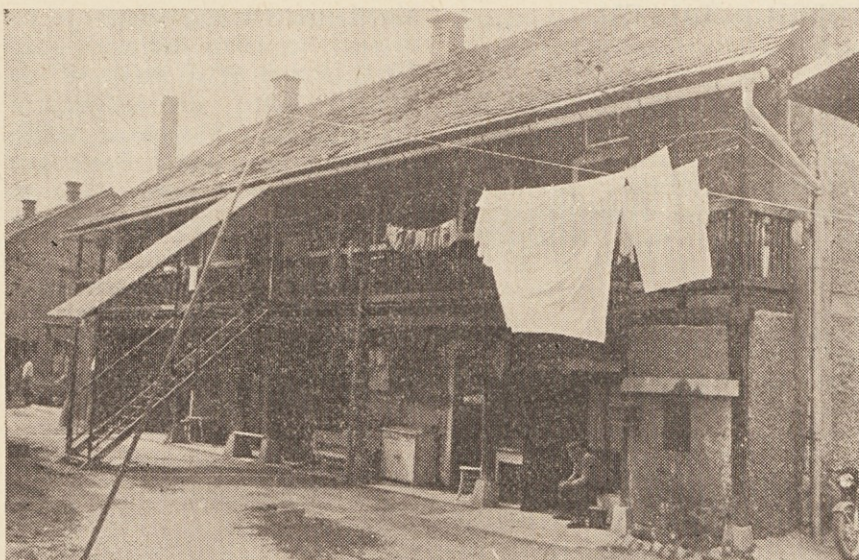
Zapisali: Ivi Žolgar
in Melita Žarn,
4. b razred
PE Alojz Hohkraut

Novi valorizacijski količniki

Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je na svoji seji 10. aprila t. l. sprejela sklep o valorizacijskih količnikih za preračunavanje OD iz prejšnjih let na raven OD iz leta 1979. Preračun temelji na ugotovitvi, da je znašal v letu 1979 povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega na območju slovenske skupnosti 7.393,00 din, kar je 25,2 % kot v letu 1978. Osebni dohodki iz prejšnjih let, ki se štejejo v pokojninsko osnovo bodo preračunani na raven osebnih dohodkov v letu 1979 takole:

Osebni dohodek, dosežen v letu:

1965, s količnikom 1186,7
1966, s količnikom 897,2



Rudniška stanovanjska hiša Ulica prvoborcev 14 v Hrastniku, je še ena redkih, ki je ostala kot dediščina stanovanjskega sklada iz stare Avstrije in stare Jugoslavije.

(Foto: A. Bregant)

1967, s količnikom 812,4
1968, s količnikom 741,5
1969, s količnikom 644,0
1970, s količnikom 537,3
1971, s količnikom 450,0
1972, s količnikom 382,1

1973, s količnikom 329,9
1974, s količnikom 262,6
1975, s količnikom 210,0
1976, s količnikom 181,7
1977, s količnikom 152,6
1978, s količnikom 125,2

Kulturni barometer

V zadnjem času se je zvrstilo v revirjih večje število najrazličnejših kulturnih in drugih prireditev. Omenimo naj jih le nekaj.

KONCERT ŽELEZARSKÉ GODBE Z JESENIC

Dne 25. aprila 1980 je potekala v trboveljskem Delavskem domu proslava v počastitev 27. aprila in delavskega praznika 1. maja. Slavnostni govornik na tej proslavi je bil Franc Grešak, sekretar revirskega komiteja ZK. Ob tej priliki so podelili občinska priznanja osvobodilne fronte slovenskega naroda in srebrne znake zveze sindikatov Slove-

nije, o čemer poročamo v drugem sestavku.

V drugem delu te proslave so kot gostje Delavske godbe Trbovlje nastopili člani železarskega pihalnega orkestra z Jesenic. Pod vodstvom dirigenta Ivana Knifca so se predstavili z izbranim in kvalitetno izpeljanim programom. Zaigrali so naslednje skladbe: Ivan Knific: Jeseniškim železarjem, Adolf Giroud: Koncertna uvertura, J. I. Arbon: Beneški karneval, Nikica Kalodjera: Splet bratstva in edinstva, Hans Koldiotz: Ob Volgi, V. S. Avsenik: Otoček sredi jezera, Cole Porter: 5 minut s Cole Porterjem, Wilie Lofler: Splet popularnih melodij, Rex Abel: Rimbalzello in Fernard Reule: Halifax. Napovedovanje sta odlično vodila Majda Rebernink in Janez Kavčič. Železarska godba je nazadnje gostovala pred dvema letoma v Trbovljah, vendar skupno z ravenjsko godbo in sodelovanjem Delavske godbe Trbovlje,

celovečerni koncert pa so imeli v Trbovljah zadnjič pred nekako dvajsetimi leti. Godba je po trditvah poznavalcev izredno napredovala v kvaliteti, angažiranosti posameznih vrst instrumentov, solistov, pa tudi vključevanju mladega rodu v vrste godbenikov. Želimo si, da bi pobratene jeseniške godbenike večkrat slišali in da ne bi bilo treba čakati spet dvajset let na njihovo gostovanje v Trbovljah.

PEVCI IZ ZASAVJA SO NASTOPILI NA REVIJI

Dne 26. aprila t.l. je bila v Litiji v dvorani Na stavbah 12. revija pevskih zborov iz Zasavja. Organizirala ga je zasavska pevska skupnost. Od 29 zborov jih je nastopilo 26 in to od Jevnice do Radeč. Ob tej priliki so podelili častno članstvo revije Avgustu Šuligoju, Radovanu Gobcu in Ladku Korošču.

USPEH S TALCEM

Gledališče Svobode Center Trbovlje je v letošnji pomladi naštudiral komedijo v dveh dejanjih avtorja Brendana Behama: Talc. Delo je režiral gost, režiser Janez Jemec iz

Maribora. Glavno vlogo je izredno uspešno odigral Jože Čibej. Prvikrat so nastopili za dijaški, nato še za večerni abonma, 16. maja pa za ostale ljubitelje gledališča. Predstava je v celoti zelo uspela, zato so bili nastopajoči deležni toplega aplavza. (tl)

Lojzka Mikanović

V zemljo mi rijemo

Mi smo rudarji, knapov sinovi.
S premogom vezani naši so snovi
in iz premoga so naši domovi.

Težko življenje v zemlji je naše,
a vendar za rudnike dvigamo čaše,
kadar slavimo obletnice naše.

V zemljo mi rijemo, črni kot krti.
V rovu so žarki nam sonca zastri,
vseeno se v njem bomo bili do smrti.

Rov oken nima, tu rož ne poznamo,
le blato in vodo in pline imamo,
vendar za sonce jih zlato ne damo.

Dolgo? Ne! Vedno se bomo borili,
za črno zlato se bomo potili,
brezmejno vedno ga bomo ljubili.

Mnogo življenj je v zemlji ostalo,
zdravo dočakalo starost nas malo,
dosti je v rovu zasutih ostalo.

Res je nevarno to naše življenje;
zavestno prenašamo vse to trpljenje,
Tu, v rovu ostaja nam naše hotenje.

**VII. srečanje
slovenskih lovskih
pevskih zborov**

V soboto, 7. junija 1980 pripravljata lovska družina Trbovlje in Zveza lovskih družin Trbovlje 7. srečanje slovenskih lovskih pevskih zborov, oktetov in skupin rogistov, pod naslovom: »Trbovlje 80«.

Srečanja se bo udeležilo 19 pevskih zborov in skupin rogistov. V okviru tega srečanja bo navedenega dne ob 16. uri skupni nastop pred Delavskim domom v Trbovljah, ob 16,30 bo koncert v gledališki dvorani Delavskega doma, nato pa bo tovariško srečanje pevcev vseh nastopajočih zborov in rogistov.

Vabimo vse člane kolektiva, da se udeleže te lovske — pevske manifestacije! Med nastopajočimi bo nastopil tudi pevski zbor lovske družine Trbovlje, ki šteje 28 pevcev, vodi ga zborovodja Jože Skrinar.

**Reorganizacija
republiških
upravnih organov**

V začetku marca t.l. je pričel veljati nov zakon o organizaciji in delovnem področju republiških upravnih organov in republiških organizacij ter samostojnih strokovnih služb izvršnega sveta skupščine SR Slovenije.

Glede na to, da imamo v našem kombinatu vsakodnevne stike z raznimi republiškimi sekretariati in komiteji ter njihovimi inšpektorati ter drugimi strokovnimi službami, smo se odločili, da objavimo pregled vseh sekretariatov ter komitejev in njihovih služb, ki



Viktor Ceferin, dolgoletni poslovodja v jami TOZD Premogovnik Trbovlje, je 25. aprila 1980 opravil zadnji šiht. Od njega so se poslovili številni sodelavci ob njegovem odhodu v pokoj. (Foto: A. Bregant)

delujejo v okviru republiških upravnih organov in organizacij.

Odslej imamo naslednje republiške sekretariate:

1. Republiški sekretariat za finance;
v njegovi sestavi je:
Republiška uprava za družbene prihodke
2. Republiški sekretariat za ljudsko obrambo;
v njegovi sestavi je:
— Republiški inšpektorat za ljudsko obrambo
3. Republiški sekretariat za notranje zadeve;
v njegovi sestavi je:
— Republiški inšpektorat za požarno varnost
4. Republiški sekretariat za pravosodje, upravo in proračun;
v njegovi sestavi so:
— Kazenski popoljševalni zavodi, ustanovljeni s posebnim zakonom

Republiški komiteji pa so naslednji:

1. Republiški komite za delo;
v njegovi sestavi je:
— Republiški inšpektorat za delo
2. Republiški komite za družbeno planiranje
3. Republiški komite za informiranje
4. Republiški komite za zakonodajo
5. Republiški komite za mednarodno sodelovanje;
v njegovi sestavi je:
— Republiški inšpektorat za ekonomske odnose s tujino
6. Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora;
v njegovi sestavi sta:
— Republiški urbanistični inšpektorat
— Republiški vodnogospodarski inšpektorat
7. Republiški komite za energetiko, industrijo in gradbeništvo;
v njegovi sestavi so:
— Republiški energetski inšpektorat

- Republiški rudarski inšpektorat
- Republiški gradbeni inšpektorat
- 8. Republiški komite za tržišče in splošne gospodarske zadeve;
v njegovi sestavi sta:
— Zavod SR Slovenije za rezerve
— Republiški tržni inšpektorat
- 9. Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
v njegovi sestavi so:
— Republiška veterinarska uprava
— Republiški kmetijski inšpektorat
— Republiški gozdarski inšpektorat
- 10. Republiški komite za promet in zveze;
v njegovi sestavi sta:
— Luška kapitanija v Kopru
— Republiški prometni inšpektorat
- 11. Republiški komite za borbe in vojaške invalide
- 12. Republiški komite za zdravstveno in socialno varstvo;
v njegovi sestavi je:
— Republiški sanitarni inšpektorat
- 13. Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo;
v njegovi sestavi je:
— Zavod SR Slovenije za šolstvo
- 14. Republiški komite za kulturo in znanost

Drugi republiški upravni organi so še: Republiška geodetska uprava in komisija SRS za odnose z verskimi skupnostmi. Nadalje imamo naslednje republiške organizacije: Zavod SRS za družbeno planiranje, Center za družbeni sistem informiranja in informatike, Zavod SRS za statistiko, Zavod SRS za mednarodno, znanstveno, tehnično — prosvetno in kulturno sodelovanje, Hidrometeorološki zavod SRS, Seizmološki zavod SRS, Zavod SRS za varstvo narave in kulturne dediščine in Arhiv SRS.

Samostojne strokovne službe izvršnega sveta pa so: Sekretariat za kadrovska vprašanja, protokol in urad za narodnost.

V začetku marca t.l. so bili ustanovljeni in pričeli delovati Republiški komite za informiranje, Republiški komite za zakonodajo, Republiški inšpektorat za ekonomske odnose s tujino (v sestavi Republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje), Center za družbeni sistem informiranja in informatiko in Urad za narodnosti. Prenehala pa sta obstajati Sekretariat za informacije in Sekretariat za zakonodajo.

Za predsednika Republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo, ki je hkrati član izvršnega sveta SRS, je bil imenovan Marko Vraničar, dipl. inž. str. Dosedanji predsednik Komiteja za energetiko Drago Petrovič je bil razrešen te dolžnosti in je odšel na izvajanje drugih del in nalog.

S posebnim republiškim odlokom so tudi razporedili delovni čas v upravnih organih, tako za vse upravne organe v SR Sloveniji, kakor tudi delovni čas republiških upravnih organov. Upravni organi v naši republiki delajo po tem odloku najmanj pet dni v tednu in to v ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek. Delovni čas so razporedili tako, da obvezno zajema čas med 8. in 12. uro, ob sredah pa tudi čas od 14. do 16. ure. Uradne ure za neposredno poslovanje upravnih organov za delovne ljudi in občane, za OZD ter druge samoupravne organizacije in skupnosti, bodo razporedili na najmanj tri dni v tednu, vendar tako, da imajo v sredo od 8. do 12. ure ter od 14. do 16. ure uradne ure vsi upravni organi.

Republiški upravni organi in organizacije imajo delovni čas v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, v sredo pa od 7. do 17. ure. Uvedli so namreč premakljiv delovni čas.

Zato je tudi določeno, v katerih urah morajo biti njihovi delavci obvezno na delu. Re-

publiški upravni organi in republiške upravne organizacije imajo uradne ure v ponedeljek

in petek od 8. do 12. ure, v sredo pa od 8. do 12. in od 14. do 16. ure.

Z zaposlitvenimi bilancami korak naprej v zaposlovanju

Letos je bila skupaj z drugimi resolucijskimi dokumenti oblikovana in sprejeta zamisel o zaposlitvenih bilancah ali kadrovskih planih, s katerimi želimo uvesti več reda na področju zaposlovanja. To pomeni, da bodo delovne organizacije morale zaposlovati bolj intenzivno in bolj dosledno iskati svoje notranje rezerve ter dobro poznati svoje planske usmeritve in osnove razvoja ter bolj realno planirati. Svoje kadrovske načrte pa bodo morale usklajevati v skupnostih za zaposlovanje. Dosedanja praksa planiranja kadrov vemo kakšna je: »na vrat na nos«, zato so tudi številke, ki izražajo kadrovske potrebe, včasih za četrtno večje kot se delavcev potem zaposli.

Bilanco zaposlovanja je pripravila občinska skupnost za zaposlovanje na podlagi zaposlitvenih bilanc OZD in drugih skupnosti. Ker se ta dokument prvič pojavlja, je bil pristop k izdelavi nekoliko težji in je zahteval tudi korenite popravke bilanc delovnih organizacij. Po opravljenem usklajevalnem postopku je skupnost izdelala zaposlitveno bilanco, ki je bila sprejeta v mesecu marcu na samoupravnih organih skupnosti, obravnavali pa so jo tudi organi zveze sindikatov in izvršni svet skupščine občine Hrastnik, ta jo bo dopolnjeno in delno korigirano posredoval v razpravo in sprejem delegatom vseh treh zborov skupščine občine Hrastnik.

Iz zaposlitvene bilance izhajajo naslednje ugotovitve:

Izobrazbena struktura zaposlenih v občini Hrastnik je re-

lativno zelo šibka. Tako imamo na primer v gospodarstvu le 64 % ustrezno zasedenih nalog in opravil, ki zahtevajo visoko izobrazbo, 52 % nalog in opravil, ki zahtevajo višjo izobrazbo ter 59 % nalog in opravil, ki zahtevajo srednjo izobrazbo. Ostali delež zaposlenih predstavljajo delavci z nedokončano šolo, kvalificirani delavci kovinske in elektro stroke, prodajalci, gostinski delavci. Ugotovljeno je, da nam prav slednjih zelo primanjkuje. Iz zbranih podatkov je razvidno, da so delovna mesta v gospodarstvu in negospodarstvu neustrezno zasedena. Podatki, zbrani za leto 1979, izkazujejo, da primanjkuje delavcev z višjo strokovno izobrazbo ter da so zahtevnejša delovna mesta zasedena v precejšnji meri z nekvalificirano delovno silo — s priučenimi, ki predstavljajo 62,7 %. Vzroki za to so: prešibek interes OZD za štipendiranje ter permanentno usposabljanje že zaposlenih, pa tudi novozaposlenih, nizka opremljenost delovnih sredstev, pomanjkanje kadrovskih stanovanj in ne nazadnje tudi neustrezno nagrajevanje.

V zvezi s potrebami združenega dela za leto 1980 je potrebno povedati naslednje:

V času prvega usklajevalnega postopka zaposlitvenih bilanc so se zmanjšale prvotno planirane potrebe združenega dela za leto 1980 (podatki iz LP-80) od 451 na 185 delavcev, v fazi naslednjega usklajevanja pa se je to število znižalo na 161 delavcev, kar pomeni 3,3 % indeksno povečanje v primerjavi z 31. 12. 1979. Če upošte-

vamo dinamiko zaposlovanja, iz katere izhaja predvidena realna stopnja zaposlenosti 1,3 % ali 67 delavcev, ugotavljamo, da smo nekoliko prekoračili stopnjo rasti zaposlovanja, zapisano v resoluciji za leto 1980, kajti občinska resolucija predvideva rast zaposlenosti 0,8 % ali okoli 50 dodatnih delavcev. Vendar pa nam je znano, da je bilo v preteklem srednjeročnem obdobju zaposlovanje novih delavcev zaradi povečanja dejavnosti v OZD počasno in umirjeno ter je stopnja rasti zaposlenosti dosegla maksimalno 0,5 %, prav zato je tudi vprašljivo, ali bomo na koncu leta res beležili stopnjo rasti 1,3 %.

Oglejmo si, kakšno bo povpraševanje delavcev po zaposlitvi v letu 1980.

V Hrastniku bo v letu 1980 na novo iskalo zaposlitev predvidoma 175 delavcev, od tega bo največji delež predstavljal priliv iz šol in sicer 140 oseb; nadaljnji kadrovski vir predstavljajo delovno sposobni iskalci zaposlitve, teh bo približno deset v letu 1980, po oceni se bo zaposlilo pet invalidnih oseb, iz tujine pa se bo vrnilo približno petindvajset zdomcev, ki tudi predstavljajo kadrovski vir. Torej predstavlja ocena globalne ponudbe 175 delavcev. Na podlagi navedenih podatkov sklepamo, da bo v strukturi celotnega povpraševanja po zaposlitvi delež delavcev s poklici ozkega profila predstavljal 21 %, delež delavcev s srednjo, višjo in visokošolsko izobrazbo pa okrog 62 %.

Ugotavljamo, da je številčna usklajenost potreb in povpraševanja precej boljša kot strukturna usklajenost, saj združeno delo potrebuje le okoli 30 % delavcev s srednjo, višjo in visoko izobrazbo, nasprotno pa dobimo iz šol več kot 70 % takšnega kadra. Tako očitna strukturna neusklajenost zahteva čim hitrejši dvig proizvodne tehnologije, dvig zahtevnosti del, hitrejša prilagajanje izobraževalnemu sistemu in znanju kadrov v OZD.

Iz zaposlitvene bilance je nadalje razvidno, da združeno delo ne načrtuje novo zaposlenih samo zaradi povečanja svoje dejavnosti, temveč tudi zaradi nadomestitve tistih, ki jim je prenehalo delo zaradi upokojitve, smrti, odselitve in drugih vzrokov; Skupno združeno delo ocenjuje, da bo odliv teh delavcev znašal 130 oziroma 140 delavcev. Za ta prosta dela mora združeno delo planirati nove delavce in je to izraženo v nadomestnih potrebah. Tako se bo glede na dodatne in nadomestne potrebe v OZD in na področju osebne dela po oceni v letu 1980 zaposlilo 180 ali 190 novih delavcev. Če pri tem upoštevamo kadrovske ponudbe iz demografskih virov Hrastnika, lahko pričakujemo kadrovske primanjkljaje za približno petnajst delavcev, ob upoštevanju poklicnih in prostorskih neskladij pa se kadrovske primanjkljaje lahko še poveča. Ta primanjkljaj bo po dosedanjih izkušnjah treba izravnati z delavci iz drugih republik in z dnevno migracijo, z obojimi bomo omilili neskladje med potrebami po delavcih in kadrovskim potencialom. V primeru, da bo združeno delo realiziralo planirano aktiviranje notranjih rezerv na račun boljše opreme in racionalnejše razporeditve delavcev, bodo osemdeset delavcev preusmerili na izpraznjena dela in opravila. Tako bi se skupne potrebe znižale iz 190 na 110.

Iz vsega navedenega lahko za zaključek povzamemo naslednje:

— Pri programu družbene akcije na področju zaposlovanja bo potrebno v letu 1980 in tudi v celotnem srednjeročnem obdobju večjo pozornost nameniti zaposlovanju lastnega priliva kadrov v okviru občinskega gospodarstva.

— Nadalje bodo morali delavci v OZD in delovnih skupnostih pri načrtovanju novih zaposlitev izhajati iz zaposlitvenih bilanc, ki jih bodo pripravili v vsaki OZD in usklajevali pri skupnostih za zaposlovanje.

— Potrebno bo izvajati politiko racionalnega zaposlovanja.

nja, zmanjševati fluktuacijo, aktivirati notranje rezerve, odpravljati slabo produktivna in nekreativna dela.

— Izvajati prekvalifikacijo in prezaposlovanje delavcev znotraj delovnih organizacij.

— Posodabljanje tehnologijo.

— Zagotavljati minimalne standarde za zaposlene in novo zaposlene delavce, in

— ob sprejemu zaključnih računov pričeti analizirati izvajanje kadrovskih planov oziroma planov zaposlovanja.

SIS za zaposlovanje
Strokovna služba
Hrastnik

Mednarodna razstava mineralov in fosilov v Trziču

Društvo prijateljev mineralov in fosilov v Trziču — komite za mednarodne razstave mineralov in fosilov, je prvotni datum letošnje, to je VIII. mednarodne razstave v Trziču, predstavil od prejšnjega datuma

(9. do 11. maja) na novi termin. Razstava bo potekala od 27. do 29. junija 1980 z enakim programom in enakimi prireditvami, ki so bile predvidene za prvotni datum. Kot je znano, so letošnji pokrovitelji te mednarodne razstave Skupščina občine Trbovlje, SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardeja, RUDIS Trbovlje in Zlatarna Celje — TOZD Zlatarstvo Trbovlje. Predsednik častnega odbora bo Miha Marinko, član sveta federacije.



Kamnolom Borovnik v Kisovcu sodi od novega leta dalje v organizacijski sestav TOZD P. Kotredež. Do konca preteklega leta pa je bil vključen v DS Pomožna dejavnost Zagorje.

(Foto: L. Vozelj)

Novi Inženirji rudarstva in geologije

V času od 1. 7. do 31. 12. 1979 so bili doseženi na VTO Montanistika Fakultete za naravoslovje in tehnologijo, univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, naslednji študijski uspehi:

— 5 magistrov je uspešno zagovarjalo svoje doktorske disertacije s področja metalurgije in eden s področja geologije (Jernej Pavšič);

— magister znanosti s področja geologije je postal Tadej Dolenc

— diplomirani inženirji geologije so postali Martin Toman, Mirka Trajanova, Silva Weiss

— diplomirani rudarski inženirji pa: Boris Likar, Jakob Likar, Ivan Pečovnik in Fehmi Soba

Čestitamo!

Nov način plačevanja elektrike

Porabniki in proizvajalci električne energije so se pred približno tremi leti odločili o novem načinu plačevanja porabljene električne energije s tem, ko so sprejeli pravilnik o dobavnih pogojih električne energije. Tudi v kasnejši anketi se je polovica anketiranih porabnikov izrekla za plačevanje porabljene električne energije v obrokih. Doslej smo porabniki v gospodinjstvih plačevali porabljeno energijo običajno vsake dva meseca inkasantu področnega TOZD elektrodistribucije. Sedaj pa prehajamo postopoma na nov način plačevanja. Porabniki električnega toka bomo vsako leto do-

bili pet položnic na katerih bodo zapisani obroki za porabljeno energijo v enem letu. Seštevek vseh obrokov izračunajo na podlagi povprečne mesečne porabe elektrike v preteklem obračunskem obdobju. To obračunsko obdobje pa se vedno ne ujema s koledarskim letom. S položnico bo vsak porabnik električne energije nakazoval določeni znesek preko banke ali pošte na naslov, ki bo naveden na položnici. S šesto položnico koncem leta pa bo porabnik poračunal preveč ali premalo plačano za porabljeno energijo. Preveč vplačani denar bodo na željo porabniku vrnili ali pa ga obračunali pri prvem obroku v naslednjem obračunskem letu. Če pa bo

porabnik med letom plačal manj, kot je elektrike porabil bo dolžan razliko poravnati ob koncu leta. V začetku maja je približno 30.000 porabnikov električne energije v Sloveniji že začelo plačevati tok po novem, letnem obračunavanju električne energije. V juniju se bo tem pridružilo še nadaljnjih 30.000 porabnikov. Drugi pa bodo začeli plačevati po novem načinu porabljeno energijo po novem letu, oziroma ob koncu leta. Distribucija električne energije računa, da se bodo sredstva na ta način hitreje zbirala, do težav pa tudi ne bo prihajalo zaradi pogostih odsotnosti porabnikov energije, kadar jih je obiskal inkasant.

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

UGODEN RAZVOJ KANADSKEGA RUDARSTVA

Kanadsko rudarstvo je v preteklem letu izkazovalo izreden porast vrednosti proizvodnje, ki je dosegla 12,4 mlrd. \$ proti 9,46 mlrd. \$ v letu 1978. Vrednost proizvodnje rudnin se je povečala od 5,7 na 8 mlrd. \$, nekovinskih rudnin od 1,48 na 1,83 mlrd. \$, premoga od 779 na 858 milij. \$ ter primarnega gradbenega materiala od 1,508 na 1,737 mlrd. \$. Tudi količinsko se je proizvodnja močno dvignila, zlasti pri niklju, cinku in premogu. Delež rudarstva v celotnem kanadskem izvozu znaša 30 %. Direktno ali indirektno je v rudarstvu zaposlenih 12 % vseh aktivnih prebivalcev Kanade, saj je tretji največji proizvajalec ter največji izvoznik mineralnih surovin v svetu. Med odjemalci so na prvem mestu ZDA (58-% delež) pred EGS in Japonsko.

PRIDOBIVANJE PREMOGA V VELIKI BRITANIJ LANI V PORASTU

V poslovnem letu 1979/80 (31. 3.) so v britanskih premogovnikih pridobili 124,9 milij. ton premoga (+ 8 %). Produktivnost se je dvignila za 1,5 %. Prodaja najpomembnejših odjemalcem, to je elektrarnam, se je dvignila za 10,6 % na 85,5 milij. ton, industriji pa za 4,6 % na 11,4 milij. ton. Prodaja koksa je vsled upadanja konjunktore v britanski jeklarski industriji nazadovala za 18,8 % na 6,9 milij. ton, vrednost izvoza premoga in rudarske opreme pa je dosegla 200 milij.

DELEŽ JEDRSKE ENERGIJE V PROIZVODNJI ELEKTRIKE V INDUSTRIJSKIH DRŽAVAH

V preteklem letu je znašal delež jedrske energije v celotni

proizvodnji električne energije industrijskih držav kot sledi (v procentih): Švedska 25,2, Belgija 21,8, Švica 18,4, Francija 16,4, ZDA 12,1, Velika Britanija 11,9, ZRN 11,3, Japonska 9,9, Nizozemska 5,3 in Italija 1,4.

VEČJA PORABA PREMOGA V ELEKTRARNAH ZRN DO 1995

V zahodnonemškem proizvodnem planu električne energije na bazi premoga za razdobje 1981—1995 je predvideno, da bo delež premoga v celotni električni proizvodnji porasel od 38 milij. ton letno v razdobju 1981—1985 oziroma 43 milij. ton letno v razdobju 1986—1990 na 45 milij. ton letno v letih 1985—1995. Pri tem se bo povečal tudi delež uvoženega premoga, in sicer od 13 milij. ton oziroma 21 milij. ton na 29 milij. ton.

REIK KOLUBARA — DOBRI REZULTATI

Kolektiv Rudarsko energetsko industrijskega kombinata Kolubara, Vreoci, je lansko leto ustvaril skupni prihodek v višini 5,740 milijard dinarjev, kar je za 48 % več kot leta 1978. Dohodek je znašal 2,959 milijard ali 40 % več kot leto prej, čisti dohodek pa je znašal 1.997 milijard din, kar je za 35,6 % več kot leta 1978. V sklade so lahko izločili 415,8 milijonov din ali 70,6 % več kot leta 1978. S takšnim poslovanjem je 10.683 delavcev REIK Kolubara ustvarilo povprečni osebni dohodek 7.238,00 din na zaposlenega ali za 18,11 % več kot leta 1978. Poleg zelo uspešnih delovnih organizacij pa so imeli v svojem sestavu tudi dve delovni organizaciji, ki se bavita s proizvodnjo gradbenega materiala, ki sta ustvarili izgubo. Najboljše rezultate so dosegli v rudarskem delu kombinata. Da so dosegli takšne rezultate je bilo potrebno, da so proizvedli preko 13 milijonov ton lignita, 1,127 milijard

kWh električne energije in 500.000 ton sušenega premoga. Pri odkrivanju premoga so transportirali 41 milijonov m³ jalovine. Podobne načrte s še boljšimi rezultati imajo predvidene tudi za letošnje leto.

POVRŠINSKA PROIZVODNJA PREMOGA V KREKI

V DO Rudnik lignita Kreka v Tuzli, ki proizvaja letno 2,1 milijona ton premoga, so ugotovili, da bo rudnik Bukinje treba opustiti leta 1984, ker bo težko pridobivati premog z jamsko eksploatacijo. Tako naj bi se dogodilo tri leta kasneje tudi z rudnikom Lipnica. V naslednjih petih letih bo treba opraviti vse potrebno za prehod na površinsko eksploatacijo premoga v tako imenovani »Južni sinklinali«, ki se nahaja na področju sosednje občine Živinice. Ugotovljene rezerve premoga na tem področju cenijo na okoli 600 milijonov ton lignita, tako da bo možno polovico te količine eksploatirati in to 2/3 s površinskim odkopavanjem. Če bi proizvajali letno 3 milijone ton premoga, bodo lahko pokrili vse stroške in letno izločili za akumulacijo okoli 500 milijonov din. Projekte so izdelali in že čakajo na potrditev. Skupni investicijski stroški po sedanjih cenah bodo znašali okoli 4,2 milijarde din. Pri tem bo poleg rudnika sodelovala tudi banka, industrijski potrošniki, prometne organizacije in drugi.

V KOLUBARI SO DOBILI NOV BAGER

Rudarsko energetski industrijski kombinat Kolubara je za svoj površinski kop Tamnava nabavil nov velik rudarski stroj — bager »glodar«. Zmogljivost tega stroja je 15.000 ton lignita v eni izmeni. Opremo so nabavili pri znani zahodnonemški firmi, elektroopremo je dobavila firma Siemens, del konstrukcije so izdelali v lastnih delavnicah in v drugi domači stroje-

gradnji, montažo pa je opravila posebna montažna skupina kombinata. Nabavna cena tega bagera je znašala okoli 200 milijonov din, v stroj pa je vgrajenih okoli 1.500 ton razne opreme. Zmontirali pa so ga v devetih mesecih. Na površinskem kopu Tamnava imajo že dva podobna bagera za odkopavanje jalovine in premoga. S pričetkom obratovanja novega bagera se bo proizvodnja tega kombinata bistveno povečala.

HRVATSKA — KAKO NAZAJ K PREMOGU?

Za SR Hrvatsko je znano, da nima dovolj lastnega premoga. Znane premogovnike lignita v severozahodnem delu republike (Ivanečki ugljenokopi, itd.) so v glavnem do leta 1970 zaprli, ker je bila njihova proizvodnja nizka, prav tako tudi produktivnost, stroški previsoki, zato cena tega premoga nikakor ni mogla konkurirati takratni ceni nafte. Največji rudnik, ki obratuje na področju te republike je rudnik Raša oziroma Istrski premogovniki uglja. Tu pridobivajo črni premog, namenjen prvenstveno obstoječi termoelektrarni Plomin. Računajo, da bodo zgradili v kratkem TE Plomin II, za kar nameravajo razširiti proizvodnjo premoga na letno 550.000 ton. Sedanja proizvodnja znaša letno okoli 265.000 ton, medtem ko je do leta 1968 znašala letno povprečno okoli 700.000 ton. Drugih nahajališč črnega premoga v tej republiki ni, medtem ko je zelo malo rjavega premoga, prav tako pa tudi niso pomembne razpoložljive količine lignita.

Zato je orientacija na domače vire energije na Hrvatskem zelo težka. Nobenih izglede torej ni, da bi nadomestile pomembne količine nafte oz. njenih derivatov, na račun večje proizvodnje premoga ali drugih virov energije. Svoječasno je nafta povzročila s svojo nizko ceno sprejetje sklepa o zapiranju premogovnikov in zmanjšala interes za nadaljnje razi-

skave. Sedanja njena visoka cena in devizne težave pa so povzročile ponovno povrnitev pozornosti k premogu. V sedanjih razpravah omenjajo možnosti, da bi poskušali z vnovično proizvodnjo lignita. V prihodnjem predhodnem obdobju naj bi ga nakopali 1,7 milijonov ton letno, da bi na ta način zadovoljili vsaj nekatere vrste porabnikov. To proizvodnjo bi lahko dosegli v naslednjih petih, šestih letih, ko bi vnovič odprli nekatere jamske kope. Tu pa nastopa vprašanje potrebnega števila rudarjev, sredstev, objektov družbenega standarda, itd. Zato se Hrvatska orientira na sodelovanje s premogovniki v drugih republikah in pokrajinah.

TOPLIFIKACIJA MEST NA POHODU

Gospodarska zbornica Jugoslavije izdeluje program toplifikacije oziroma centralnega ogrevanja mest. Sprejetje tega programa je v skladu z našo splošno akcijo o varčevanju in racionalni porabi energije. Eden najpomembnejših ukrepov za varčevanje z energijo je po mnenju zveznega izvršnega sveta prav toplifikacija mest oziroma naselij. Za primerjavo lahko navedemo, da v ZR Nemčiji koristijo za ogrevanje 22 % skupne porabe energije. Od tega porabijo 10 % za ogrevanje vode. V zadnjem času so pripravili nov projekt za toplifikacijo, ki ga imenujejo »Ruhrska šina«. Na dolžini šestdeset km bodo ogrevali deset mest iz istega magistralnega voda. V načrtu pa imajo transport tople vode iz termoelektrarne na daljavi 120 km. Tudi pri nas kot vemo, načrtujejo ogrevanje Celja iz šoštanske TE, iz trboveljske TE pa Hrastnik, Zagorje in morda v prihodnosti tudi Litijo. REIK Kolubara ima v načrtu ogrevanje mesta Beograd. V Jugoslaviji danes daljinsko ogrevajo 22 mest (Ljubljana, Velenje v Sloveniji), vendar sta le dve termoelektrarni na premog, ki oskrbujeta mesta s toploto oziro-

ma toplo vodo (ljubljska TO in šoštanska TE). V načrtu imajo tudi toplificiranje Sarajeva, Prištine in drugih večjih mest, predvsem tistih, ki leže v bližini ležišč premoga in termoelektrarn.

USPEH RUDARJEV RUDNIKA BANOVIČI

Rudarji premogovnika Banoviči so v prvih treh mesecih uspešno poslovali. Nakopali so 535.600 ton premoga in tako prekoračili svoj načrt za 3 %. Uspeh prvega trimesečja vliva optimizem do izpolnitve letošnjega proizvodnega načrta, ki znaša 2 milijona ton premoga.

V ZRN LANI 5,2 % VEČ ELEKTRIČNEGA TOKA

Blizu 1.000 zahodnonemških elektrarn je lani proizvedlo približno 299 mlrd. kWh električnega toka, kar je za 5,2 % več kot v letu 1978. Glavni energetski vir je bil v ZRN tudi lani premog. Z 90 mlrd. kWh je na rjavi premog odpadlo 30-% delež. Delež črnega premoga se je povečal od 70 na 73 mlrd. oziroma na 25 %. Zemeljski plin je prispeval k proizvodnji elektrike nespremenjeno 20 % oziroma 59 mlrd. kWh. Iz jedrskih central je ZRN dobila 42 mlrd. kWh oziroma 14 % proizvodnje. Vodna sila je dala skoraj nespremenjenih 16 mlrd. oziroma 5 %. Tudi lani je ponovno nazadoval delež kurilnega olja od 18 na 15 mlrd. kWh, kar je le še 5 %.

VEČ PREMOGA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Združenje zahodnonemških javnih elektroenergetskih podjetij je pred kratkim sklenilo sporazum z združenjem proizvajalcev premoga o večji porabi premoga za pridobivanje električne energije. Po tem sporazumu je predvideno, da bi do leta 1995 porabo premoga za pridobivanje električne energije povečali na skupno 638,5 milijonov ton. Predvideno je s tem

v zvezi tudi povečanje uvoza premoga. Do leta 1995 predvidevajo uvoz premoga okoli 120 milijonov ton premoga, predvsem namensko za termoelektrarne.

TERMoeLEKTRARNA DRMNO

Industrijski energetski kombinat Kostolac ima v načrtu pričetek I. faze izgradnje termoelektrarne Drmno. Objekt naj bi dokončali pred koncem leta 1985. V I. fazi bo moč termoelektrarne 600 MW, do konca tega desetletja pa naj bi se njena moč povečala še za nadaljnjih 400 MW. Zavoljo tega so v teku priprave odpiranja površinskega kopa Drmno iz kate-rega nameravajo že sredi tega desetletja pridobivati okoli 6 milijonov ton premoga letno, koncem desetletja pa že 9 milijonov ton lignita. V ta namen potekajo tudi že razni dogovori o financiranju. Tako so odobrili za površinski kop Cirkovac v letošnjem letu 87 milijonov, za TE Kostolac III, 305 milijonov, za TE Drmno 250 milijonov in za površinski kop Drmno 360 milijonov din. S temi letošnjimi sredstvi bi omogočili vzdržati kontinuiteto v izgradnji objektov in izpeljavi programa.

PODVOJITEV PROIZVODNJE PREMOGA NA ZAHODU

Pred nedavnim se je sestal mednarodni posvetovalni odbor za premogovno industrijo. Prva seja tega odbora je potekala koncem aprila v Parizu. Obravnali so možnost podvojitve proizvodnje premoga na svetu do leta 1990, to je v naslednjih desetih letih, do leta 2000 pa naj bi sedanjo proizvodnjo premoga celo potrojili. Na tem posvetu so ugotavljali povečanje možnosti proizvodnje po posameznih državah.

REMBAS USPEŠEN

Rudarji premogovnika Rembas v Resavici, ki je največji pre-

mogovnik v Srbiji z jamsko eksploatacijo premoga, so v prvih treh mesecih t.l. nakopali 166.500 ton premoga. Plan so prekoračili za 10.000 ton. Vlagali so velike napore, da bi letošnji plan, pol milijona ton premoga, bistveno presegli. Odkope so opremili z novo mehanizacijo.

GEOLOŠKE RAZISKAVE V MAKEDONIJI

V Makedoniji že vrsto let vlagajo precejšnja sredstva v geološke raziskave. Precej sredstev je namenjenih v nadaljnje raziskave bakrovih rud, predvsem na območju Plavice in Zlatice okoli Zletova in Kratova. Med surovinami za energetiko pa bodo raziskovali oljnje škrljavce pri Probištipu in premogovna ležišča pri Tikvešcu. Nadalje bodo raziskovali energijo toplac v Kočanski kotlini in Gevgelijsko valandovski plin. Že doslej so odkrili vročo vodo z nad 80°C. Obstaja pa možnost, da je takšne vode še več. Odkriti nameravajo tudi izpuhe pregrete pare, kar bi omogočilo postavitve elektrarn. Energija iz teh elektrarn bi bila nekajkrat cenejša od tiste, ki jo pridobivajo v običajni elektrarni.

ZANIMANJE ZA IZVOZ PREMOGA RASTE

Titovi rudnici uglja — Tuzla, so v prvih treh mesecih proizvedli skupno 3.261.000 ton premoga. S tem so plan prekoračili za 1,6 %, kar dokazuje, da se bo proizvodnja obdržala na lanskeletni višini. Največji porabniki premoga iz Titovih rudnikov so termoelektrarne. V lanskem letu so porabili 47 % premoga za potrebe TE, kar pomeni blizu 6 milijonov ton. Nekaj več pa je bilo dobavljenega premoga industriji in široki porabi. Lansko leto so dobavili inozemskim kupcem premoga 355.000 ton, največ so ga izvozili v Avstrijo, v ČSSR in v Italijo. Za letošnje leto načrtujejo povečanje izvoza premoga za 82 %. S tem bodo bi-

stveno zmanjšali razlike med uvozom in izvozom te sestavljene organizacije.

SONČNA ENERGIJA BO KMALU POCENI

Ameriška NASA je pred kratkim sporočila vest, da bi lahko bila sončna energija kmalu zanimiva za kritje energetskih potreb. Že čez šest let bi lahko sončno energijo proizvajali po sprejemljivih cenah. Zdaj izpopolnjujejo majhne sisteme sončnih celic namenjene za družinske hiše in velike solarne — sončne elektrarne na jugozahodu ZDA.

KAKO DO ENERGIJE IZ KOSOVSKEGA LIGNITA?

SR Srbija bo do leta 1990 potrebovala več kot 4.000 MW električne energije, da bi lahko zadovoljila vse porabnike iz vrste energije in široke porabe. Za postavitve tolikšnih zmogljivosti pa ne bo na razpolago dovolj energetskega potenciala vode, niti premoga v tej republiki. Zato je v načrtu samoupravnega sporazuma republiške interesne skupnosti za elektrogospodarstvo Srbije, da bi na Kosovem postavili TE z zmogljivostjo 300 MW, za kritje njihovih potreb do leta 1990. Ugotavljajo, da bi do tega sklepa morali priti že pred leti, ko se je prvič pojavila svetovna naftna kriza. Že takrat, to je od leta 1973 dalje, bi se morali intenzivneje pripravljati na prehod uporabe premoga za kritje svojih energetskih potreb. Ugotovili pa so hkrati tudi to, da ni možno upoštevati le trenutnih potreb, kadar gre za vprašanje nadaljnje uporabe kosovskega lignita, pač pa je treba gledati uporabo tega lignita v okviru vse Jugoslavije. Seveda je iz ekonomskih razlogov privlačnejši tisti premog, ki leži pred domačim pragom, vendar je to zelo kratkovidno. Primer je lahko ZDA, ki ima pomembne rezerve svoje nafte, pa vendar jo na veliko kupujejo že leta in leta v drugih

državah. Po drugi strani pa vidi Kosovo v tej energetske krizi, ki je zajela ves svet, veliko šanso za čimvečje aktiviranje rezerv lignita, kot je bil primer doslej. V vsakem primeru pa gre za to, da racionalno izkoristimo obstoječe surovinske oziroma energetske vire.

VARČEVANJE ENERGIJE

Sredi maja t.l. je zvezni izvršni svet obravnaval skupni program zveznega izvršnega sveta Gospodarske zbornice Jugoslavije in stalne konference mest in občin Jugoslavije, ki predvideva več ukrepov, kako bi zagotovili večjo rast proizvodnje primarne in sekundarne energije iz domačih virov, pa tudi o tem, kako bi to energijo čimbolj racionalno izkoristili v kakršnikoli obliki. Pri tem so posebej poudarili, da omejevanje uporabe energije ne smemo smatrati kot omejevanje nadaljnega naraščanja družbenega in osebnega standarda, pač pa kot prizadevanje, da bi dosegli čim racionalnejšo porabo energije. V tem pogledu pa obstajajo velike možnosti v posameznih vejah gospodarstva, pa tudi osebne porabe občanov.

TRENUTNI ELEKTROENERGETSKI POLOŽAJ ZADOVOLJIV

Generalni direktor JUGEL je pred nedavnim seznanil javnost s tem, da je trenutna elektroenergetska situacija ugodna. Ugodne so namreč hidrološke razmere, zato poteka preskrba z električno energijo brez težav, čeprav se je poraba energije napram enakemu obdobju lanskega leta povečala za 19,1 %. V akumulacijskih oziroma zbiralnih jezerih je na razpolago vode za proizvodnjo okoli 3 milijarde kWh. Pričakujejo pa, da bodo te razmere nekoliko slabše v zadnjih mesecih t.l. Če bo vreme neugodno, ne bodo obratovali novi obrati na katere računamo. Prav tako pa tudi najbrž ne bodo dokončali opravila v TE Nikola Tesla III. Morda bo koncem leta električne energije primanj-

kovalo v določenem obsegu. TE bodo rabile za proizvodnjo predvidene električne energije v letošnjem letu okoli 38 milijonov ton premoga, kar je 10 milijonov ton več v primerjavi z lanskoletno porabo. V celot-

nih proizvodnih zmogljivostih sodelujejo TE na tekoče gorivo in plin z 12 %. Njihovo obratovanje pa je zelo drago zaradi visokih cen nafte in zaradi nezanesljivega oskrbovanja z gorivom. Od leta 1981 do 1985

naj bi zgradili za 8134 MW novih zmogljivosti. Leta 1985 naj bi znašala poraba električne energije 88 milijard kWh, v primerjavi s 60 milijardami kWh, kolikor jih naj bi porabili letos. (lt)

V nekaj vrstah

GRADNJA DIJAŠKEGA DOMA V HRASTNIKU

Vse tri revirske občine so se odločile, da naj bi SOZD REK Edvarda Kardelja kot investitor zgradil v Hrastniku nov dijaški dom, o čemer smo v našem glasilu že poročali. Na temelju tega sklepa je izvršni svet občine Hrastnik sprejel sklep o imenovanju članov v gradbeni odbor za gradnjo tega dijaškega doma. Za predsednika je imenoval Viktorja Ramšaka, za člane pa Ivana Rupnika, Lada Sihurja, Milana Simrila, Toma Kohneta, Staneta Laznika ml. in Staneta Kirna. Naloga gradbenega odbora je, da skupno z investitorjem sodeluje pri gradnji dijaškega doma v Hrastniku ter vpliva predvsem na racionalno koriščenje družbenih sredstev.

SPOZNAVAJMO SVET IN DOMOVINO

V soboto, 17. maja je bila v gledališki dvorani Delavskega doma v Trbovljah javna radijska oddaja na temo »Spoznavajmo svet in domovino«. Tekmovanja sta se udeležila OK ZSMS Trbovlje in OK ZSMS Šmarje pri Jelšah. Zmagala je ekipa iz Šmarji z 8 : 6.

BRIGADIRJI SO DELALI NA DOBRNI

V soboto, 17. maja so mladinci iz vseh treh revirskih občin prostovoljno urejali progo za moto-cross center na Dobrni v Trbovljah. Poleg uspešnega dela so dan popestrili z zanimivostmi iz brigadirskega življe-

nja. Izdali so informativni list in dan sklenili ob kresu.

KURIRČKOVA POŠTA V REVIRJIH

Dne 21. aprila so v Čečah trboveljski pionirji prevzeli Kurirčkovo pošto na progi »Koroška« iz rok hrastniških pionirjev. Torbica je potovala štiri dni po trboveljski okolici. Sodelovali so v obrambnem dnevu na Dobovcu, bili na Mrzlici, udeležili so se orientacijskega pohoda na Dobovcu, itd. 24. aprila pa so torbico predali zagorskim pionirjem na Čebinah ob kulturnem programu in govoru Ada Naglava, predsednika ZB NOV Trbovlje.

DODATNI PRISPEVEK ZA ČRNO GORO

Delegati vseh treh zborov slovenske skupščine so 25. aprila t.l. sprejeli zakon o dodatnem prispevku solidarnosti v letošnjem in prihodnjem letu. Sredstva so namenjena za pokrivanje dela prispevka Slovenije k obnovi Črne gore po potresu. V Sloveniji bomo od izplačil osebnih dohodkov, pokojnin in podobnega obračunavali za to pomoč po 1 %, v letu 1981 pa 0,8 % od izplačanih zneskov. Na ta način bomo zbrali v Sloveniji blizu 812 milijonov din, prihodnje leto pa 970 milijonov din. Slovenija bo morala v letošnjem letu zagotoviti okoli 969 milijonov din, prihodnje leto pa preko milijarde dinarjev. Razliko bodo izravnali tako, da bo povečana stopnja republiškega prometnega davka.

NAGRADE INOVATORJEM

Raziskovalna skupnost občine Trbovlje je 24. aprila t.l. podelila nagrade in priznanja inovatorjem oziroma racionalizatorjem iz trboveljskih delovnih in drugih organizacij. Prvo nagrado so prejeli delavci iz Mehanike: Milan Skrinjar, Pavle Turk, Marko Doležalek in Drago Dolar. Drugo nagrado so prejeli: Jože Iglič, Zdravko Repovž in Anton Sladič iz Iskre — tovarne polprevodnikov, tretjo: Alojz Sakeljšek iz STT in četrto: Jože Kreže iz REK EK — DO RGD, TOZD GRAMAT. Poleg tega je raziskovalna skupnost Trbovlje podelila še priznanja, ki so jih prejeli: Ernest Ramšak (DO RGD), Marjan Pirc (DO TET), Danijel Klanjšek (DO TET), Igor Herman (DO TET), Ferdinand Forte (TOZD RESD Trbovlje), Alojz Božič (TOZD Premogovnik Trbovlje) ter Karel Verdel, Jurij Gotal in Drago Cizej (DO RGD — TOZD GRAMAT).

Čestitamo!

LIDIJA ŠENTJURC V TRBOVLJAH

Dne 28. aprila t.l. je članica sveta federacije Lidija Šentjurm imela v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah razgovor z mladimi iz trboveljskih osnovnih in srednjih šol. Razgovor je organiziral medobčinski svet ZSMS revirskih občin in to o splošnih problemih, pri čemer je bil poseben poudarek na prenašanju tradicij iz sedanjega na novi rod.

SOLIDARNOST DO ZDRUŽEVANJA SREDSTEV V ZAGORJU

Koncem aprila so se sestali vsi trije zbori skupščine občine Zagorje ob Savi. Razpravljali so o problematiki tovarne Energo-invest — Varnost v Zagorju. Sprejeli pa so med drugim tudi samoupravni sporazum o solidarnem združevanju sredstev v rezervni sklad skupščine občine Zagorje, namensko za pokritje izgube v tovarni pohištva Svea v Zagorju. S tem bo zagorsko združeno delo pripomoglo k temu, da tovarna ne bo šla v stečaj, zaradi kritične situacije, ki je nastala pri vnovčevanju blanco menic Jugotrnice v Beogradu.

RDEČI KRIŽ ZA ČLOVEKA

V času od 4. do 11. maja je potekal v Sloveniji teden Rdečega križa pod geslom »Rdeči križ za človeka«. Zvrstila se je vrsta prireditev, sprejetih je bilo 240 srednješolcev in večje število najmlajših članov v vrste Rdečega križa. 4. junija bodo organizirali dan krvodajalcev, itd.

MLADI PEVCI NA MORJU

Člani mladinskega pevskega zbora Trbovlje so se udeležili od 12. do 18. maja t.l. intenzivnih priprav za bližajočo nastope. Namestili so se v mladinskem okrevališču na Debelem Rtiču. V tem obdobju so se pripravljali na občinsko revijo mladinskih pevskih zborov v Trbovljah in republiške revije mladinskih pevskih zborov v Zagorju. Pripravili pa so tudi koncert v gledališki dvorani v Kopru za občane Kopra. V načrtu imajo še obisk Lazarevca in nastop v treh krajih v Srbiji.

OBNOVLJENA DVORANA NA DOLU

Na Dolu pri Hrastniku so že nekaj časa obnavljali obstoječo dvorano za razne kulturno-zabavne prireditve. Otvoritvena predstava je bila 27. aprila, ko

so pripravili proslavo ob letošnjem državnem prazniku OF in 1. maju. Nastopila sta moški pevski zbor Svobode Dol, zvrstili so se recitatorji, pred tem pa je imela koncert godba iz Svobode II iz Hrastnika pred spomenikom na Dolu. Dvorana je urejena za razne kulturne in zabavne prireditve.

REKREACIJA OBČANOV TRBOVELJ V LETOŠNJEM LETU

Rokometni klub Rudar je pripravil tekmovanja v rokometu za razne ekipe iz organizacij združenega dela s področja Trbovelj. Tekme med ekipami posameznih TOZD in drugih OZD bodo potekale od 21. maja do 24. junija t.l. v spomladanskem delu in od 10. septembra do 7. oktobra t.l. v jesenskem delu. Vse tekme bodo na igrišču TVD Partizan v Trbovljah.

NOVA STANOVANJSKA STOLPNICA DOGRAJENA

Dne 30. aprila 1980 je samoupravna stanovanjska skupnost občine Trbovlje razdelila ključne stanovanj v novozgrajeni 52-stanovanjski stolpnici na Trgu svobode z investicijsko oznacbo S-56. Gradbena in obrtniška dela je opravilo GIP Beton Zasavje — TOZD Operativa Zasavje, Trbovlje. V tej stolpnici so dobili stanovanja tudi nekateri člani našega kombinata.

OBČINA HRASTNIK DOBI SVOJ GRB

Do 18. maja t.l. je bil v avli Delavskega doma v Hrastniku razstavljen osnutek novega grba občine Hrastnik. Izbran je bil na podlagi predhodnega javnega natečaja. Grb simbolizira hrastov list, ki pomeni izvor imena občine, petokraka zvezda simbolizira revolucionarno delavsko gibanje, zmago revolucije in NOB ter pridobljeno svobodo, napis Hrastnik pa označuje Hrastnik.

SPOMLADANSKO POGOZDOVANJE KONČANO

DS Pomožna dejavnost Hrastnik je letos v spomladanskih mesecih pogozdila na Starem Hrastniku 1.500 sadik smreke, DS Pomožna dejavnost Zagorje pa je pogozdila oziroma posadila 3.000 sadik bora na opuščenih sipinah v Kisovcu.

SREČANJE ZASAVSKE PLANINSKE MLADINE NA GORAH

Planinska mladina iz Zasavja od Litije do Brežic ter Rimskih Toplic se je zbrala v nedeljo, 18. maja 1980 na svojo vsakoletno tradicionalno srečanje v Gorah. Srečanja so se udeležili mladi planinci iz vseh enajstih zasavskih in posavskih planinskih društev. Slavnostni govornik je bil Marko Orožen, član predsedstva SZDL Slovenije, v kulturnem delu programa pa so nastopile številne kulturniške planinske skupine. Bilo je zelo živahno, zanimivo in učinkovito. Srečanje je pripravilo PD Dol pri Hrastniku.

Dan poprej je potekalo od Dola pa do Gor orientacijsko tekmovanje za mlade planince — pionirje, mladince in člane. Udeležilo se ga je skupno 37 ekip. Od dvajsetih pionirskih ekip je dosegla prvo mesto ekipa planinskega društva Trbovlje, od enajstih mladinskih ekip je bila prva ekipa planinskega društva Trbovlje, od šestih članskih ekip pa je bila prav tako prva ekipa PD Trbovlje. Prehodni pokal za najboljše dosežene rezultate je dobilo planinsko društvo Trbovlje. Organizatorji so svoje delo opravili zelo dobro in učinkovito, tako pri izvedbi orientacijskega tekmovanja, kakor tudi pri organizaciji srečanja.

RAZSTAVA O IZVOZNIH USPEHIH

V počastitev letošnjega dneva občine Trbovlje, 1. junija, so 29. maja ob 17. uri odprli v avli Delavskega doma Trbovlje

razstavo o izvoznih uspehih trboveljskih delovnih organizacij. Svoje izvozne izdelke in storitve razstavljajo naslednje organizacije združenega dela iz Trbovelj: STT, Iskra — tovarna polprevodnikov, Mehanika, TGA Kidričevo — TOZD Livarna Trbovlje, KTL — TOZD TIKKA Trbovlje, Zlatarna Celje — TOZD Zlatarstvo Trbovlje, SOZD REK EK — DO Rudarska gradbena dejavnost, Peko Tržič — TOZD Peko Trbovlje, GIP Beton Zasavje — TOZD Operativa Zasavje, Trbovlje, RUDIS Inženiring, IBT in Slovenijales — Tovarna pohištva Trbovlje. Razstava bo odprta štiri dni, njen namen pa je, da se zainteresira še ostale OZD za povečanje izvoza storitev in izdelkov. (t.l.)

REŠITEV PRVOMAJSKE NAGRADNE KRIŽANKE

Navpično:

KI, TEZNO, LOPUD, BEKA, KAZNILNICA, ABOTA, OPORA, INVARIANTA, BOJAN KRIŽAJ, DOK, OK, AC, ODA, AUDI, IZLET, VHOD, SOLSTICIJ, POMLAD, OS, MEIER, NS, PAAVO, VRTILJAK, TRIBUNA, LIMOGES, IVO, AVTOR, ARES, DELEGATKA, MORENA, BALKON, PREDOR DROG, MINOR, ALE, CO, LETO, OY, IPO, PANO, LESTEV, NOL, KAVČ, NOS, LJOTIČ, TIBERIJ, ENOLOG, IST, SLAVEC, GO, ANUS, AMETIST, JARKA, ALT, HS, RAŠA, CIAN KUMARA, IRENE, TILNIK, ŠA, IŽ, PINAKOTEKA, ZELJE, KRI, RAJA, URNA, UPEPELITEV, ACA, ASPIK, PAG, BLEDO LIČNIK, VOJAŠNICA, ZODIAK, SIN, ACIDOZA, EK, VN, INLET, AJ, HESS, LITINA, NOLIT, RIO DE ORO, ATOMIKA, REMI, OČE, EKG, NENAD, OLUPEK, SKLIC, TEN, CI, CRANE, PORTLAND, AGA, IKA

Zahvala

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega predragega moža in očeta

STANETA MARKOVIČA

se vsem, ki ste ga med njegovo boleznijo obiskovali, mu poklonili toliko prelepega cvetja, se s toplimi besedami poslovili od njega in ga z zadnjim »srečno« tako številno pospremili na mnogo prerani zadnji poti, toplo zahvaljujemo. Hvala vsem, ki ste nam z izrazi sožalja in tolažbe lajšali neizmerno bolečino.

Njegovi

žena Milena, hčerka Nevenka, ter sinova Tonček in Stane z družino

Vodoravno:

VIM, PL, UP, IREC, PRVOMAJSKI PRAZNIKI, OTORINOLARINGOLOG, MI, ENA, DED, LLANO, IVANA, BITENC, KI, AJVAR, ČELE KULA, OER, KANDIDAT, CT, OPEKARNA, IZVOZ, KOBALT, TED, JOAN, NAKLO, RALEJGH, EPOS, DE, TIR, EST, LESBOS, KELIH, ELIOT, RAK, TE, ALINEA, ZNAK, MIRO CERAR, IČ, STOP, NIN EBENOVINA, TN, SOLO, OCTAVIUS, JUŠ, ZEI, MUR, AACHEN, PL, SA, EVKALIPT,

ORA, RENE, TL, CIKEL, LABOD, DETONACIJA, ITAKA OBOD, LEDOLOMILEC, DI, N POJASNILO, LEAN, AVON, SD, UTA, OSMEROKOTNIK, OZARK, DAN, L, OG, YAGI, KRAJA, ELA, KAS, GAD, V, SK, ISA, MIG, BORUT PETRIČ, TUŠ, PŠENICA, EPIDIASKOP, MARINKO, KOŽICA, AGONIJA, AKI, LOTI, ARA, IV, OSARIJ, CVIČEK, AJ, JO, STRAŽA, ANTENA

ŽREB JE ODLOČIL

Uredništvo našega glasila je prejelo do vključno 7. maja 1980, na objavljeno križanko v številki 4/80, skupno 22 rešitev.

Med reševalce, ki so križanko pravilno rešili podeljuje uredništvo tri knjižne nagrade, ki jih prejema:

1. nagrado

Franc Kuder, Cesta zmage 19, 61410 Zagorje ob Savi;

2. nagrado

Psarn Tatjana, Cesta 20. julija 2, 61410 Zagorje ob Savi;

3. nagrado

Lojze Kerše, Gmnazijska 8, 61420 Trbovlje

Vsem trem nagrajencem čestitamo!

Knjižne nagrade bomo vsem trem poslali po pošti.

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Rudi Kreže. Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Skrinar, Hinko Jazbec, Matjaž Cerovac, Ivan Grobinko, Dragica Bregant, Janez Oberžan (predsednik odbora), Emil Kohne (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik). Naklada 3.200 izvodov.

Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tisk KTL — TOZD TIKKA Trbovlje.